

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWIKO  
DOTYCZĄCA PROJEKTU  
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO  
„KOZIEGŁOWY – REJON ULICY GDYŃSKIEJ I PIASKOWEJ”**

OPRACOWANIE:  
JUSTYNA FRIBEL

CZERWIEC 2018 R.

## SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Informacje wstępne	4
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	5
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	8
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
2.2. Rzeźba terenu	8
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	9
2.4. Zasoby naturalne	9
2.5. Warunki wodne	10
2.6. Gleby	10
2.7. Szata roślinna	11
2.8. Świat zwierzęcy	12
2.9. Klimat lokalny	13
2.10. Obszary i obiekty chronione	13
2.11. Dziedzictwo kulturowe	14
2.12. Jakość powietrza atmosferycznego	14
2.13. Jakość wód	16
2.14. Klimat akustyczny	17
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	188
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	19
4.1. Cel i zakres opracowania projektu planu	19
4.2. Ustalenia projektu planu	20
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	25
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	29
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	28
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	35
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	35
6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	37
6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz	39
6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną	40
6.5. Oddziaływanie na zwierzęta	40
6.6. Oddziaływanie na dobra materialne	40
6.7. Oddziaływanie na zasoby naturalne	40
6.8. Oddziaływanie na ludzi	41
6.9. Oddziaływanie na klimat	41
6.10. Oddziaływanie na powietrze	42
6.11. Oddziaływanie na klimat akustyczny	43

6.12.Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	44
6.13.Oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000	45
6.14.Oddziaływanie transgraniczne	45
7. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	45
7.1. Z zakresu ochrony powierzchni ziemi	45
7.2. Z zakresu ochrony zasobów wód	46
7.3. Z zakresu szaty roślinnej, bioróżnorodności i krajobrazu	46
7.4. Z zakresu ochrony przyrody	47
7.5. Z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego	47
7.6. Z zakresu ochrony przed hałasem	47
7.7. Z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego	48
8. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	48
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	50
10. STRESZCZENIE I WNIOSKI	50

#### ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy.
2. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle mapy topograficznej.
3. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle mapy glebowo-rolniczej.
4. Dokumentacja fotograficzna obszaru objętego opracowaniem mpzp.
5. Projekt mpzp, czerwiec 2018 r.

## 1. WPROWADZENIE

### 1.1 INFORMACJE WSTĘPNE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”.

Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwały nr 145/XVII/2016 Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”. Powierzchnia obszaru objętego projektem planu wynosi około 31 ha. Projektem planu obejmuje się tereny położone w miejscowości Koziegłowy, w zachodniej jej części, na wschód od drogi wojewódzkiej nr 196. Jest to obszar pomiędzy ulicami: Gdyńską, Piaskową oraz Topolową. Przedmiot opracowania stanowią tereny przeznaczone pod zabudowę, w tym częściowo już zabudowane zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową oraz usługową. Na terenie występuje zwarty obszar porośnięty zielenią wysoką a także znajdują się łąki, nieużytki rolne oraz wody powierzchniowe: rowy melioracyjne i stawy. Teren w przeważającej części jest niezagospodarowany.

Dla przedmiotowego terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwonak przyjęto kierunki zagospodarowania oznaczone symbolami:

MU - tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej z działalnością usługową

MU/Z - tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej wraz z działalnością usługową / tereny zieleni

Z - tereny zieleni,

GU - tereny działalności gospodarczo-usługowej,

G - tereny działalności gospodarczej

U - tereny usług.

Plan będzie narzędziem, które umożliwi wprowadzenie pożądanego zagospodarowania terenu, umożliwi lokalizację zabudowy z uwzględnieniem ładu przestrzennego, lokalizacją zieleni oraz właściwą obsługą komunikacyjną. Przystąpienie do sporządzania planu umożliwia społeczeństwu wpływ na przyszłe zagospodarowanie terenu, poprzez możliwość udziału w procesie opracowania planu.

### 1.2. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*<sup>1</sup>. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*<sup>2</sup>, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy projekt planu wraz z prognozą

<sup>1</sup> Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.

<sup>2</sup> Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.

oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

### **1.3 CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA**

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procesu sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja i ocena najbardziej prawdopodobnych środowiskowych skutków realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i wynikających z niego form zagospodarowania terenów. Prognoza określa wzajemne relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W miarę potrzeby wskazuje również możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających szkodliwe oddziaływanie na środowisko, mogących wynikać z realizacji ustaleń projektu mpzp oraz w zależności od potrzeb, formułować propozycje innych, niż w przedstawionym i opiniowanym projekcie - ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

W prognozie analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie mpzp (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały.

Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Stosownie do wymogu art. 53 wyżej wskazanej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy - Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem WOO-III.411.90.2016.MM.1 z dnia 04.04.2016 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (pismem NS-52/3-80(1)/16 z dnia 31.03.2016 r.).

### **1.4. WYKORZYSTANE MATERIAŁY I METODY PRACY**

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

#### Literatura:

- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia, Krygowski B., PTPN, Wyd. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Kształtowanie i ochrona środowiska Bartkowski T., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1979,
- Fizjografia urbanistyczna Szponar A., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Klimat Niziny Wielkopolskiej. Woś A., Wyd. PWN, Poznań 1994,
- Regiony klimatyczne Polski. Okołowicz W., Wyd. PWN, 1982,
- Atlas podziału Hydrograficznego Polski (2005) – praca zbiorowa pod red. H. Czerniawskiej,
- Macias A., Bródka S. Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014,

- Juda-Rezler K., Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006,
- Zawadzki S., Podstawy gleboznawstwa, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa, 2002;
- Eisenreich i wsp. Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin, DELTA, Warszawa;

Materiały kartograficzne:

- Mapa geomorfologiczna w skali 1:100 000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:100 000,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000,
- Mapa topograficzna w skali 1:10 000, Główny geodeta Kraju Warszawa 2003 r. – arkusz Czerwonak (N-33-130-D-b-2) i arkusz Owińska (N-33-130-B-d-4).

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2126);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 21 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1789 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
- Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze* (Dz. U. z 2016 r., poz. 605, tekst jednolity z późn. zm.),

- Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U z 2003 r., Nr 130, poz. 1192 z późn. zm.),
- Uchwała Nr 272/XXXIII/2013 Rady Gminy Czerwonak z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czerwonak,
- Uchwała Nr XLII/628/2001 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 155, poz. 2953),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak (uchwała Nr 173/XXVIII/2000 Rady Gminy Czerwonak z dnia 14 czerwca 2000 r. z późn. zm.),
- Program Ochrony Środowiska gminy Czerwonak na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.,
- Strategia rozwoju gminy Czerwonak na lata 2012-2020,
- Plan gospodarki odpadami dla powiatu Poznańskiego,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Poznańskiego,
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, 2013 rok,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2016,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2018.

Inne źródła:

- wizja terenowa (wrzesień 2016 r.)
- [www.geoportal.gov.pl](http://www.geoportal.gov.pl)
- [www.geoportal.pgi.gov.pl](http://www.geoportal.pgi.gov.pl)
- [www.wodgik.pl](http://www.wodgik.pl)
- [www.maps.live.com](http://www.maps.live.com)
- [www.gdos.gov.pl](http://www.gdos.gov.pl)
- <http://dm.pgi.gov.pl>
- [www.natura2000.gdos.gov.pl](http://www.natura2000.gdos.gov.pl)
- [www.poznan.wios.gov.pl](http://www.poznan.wios.gov.pl)
- <http://mjwp.gios.gov.pl>

Powyższe materiały w połączeniu z przeprowadzonymi wizjami terenowymi pozwoliły na opracowanie charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska w podziale na poszczególne komponenty.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

## **2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**

### **2.1. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU**

Obszar objęty granicami niniejszego opracowania położony jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie poznańskim, w gminie Czerwonak. Granicami projektu planu objęto tereny położone w zachodniej części miejscowości Koziegłowy, na wschód od drogi wojewódzkiej nr 196. Jest to obszar pomiędzy ulicami: Gdyńską, Piaskową oraz Topolową. Przedmiot opracowania stanowią tereny przeznaczone pod zabudowę, w tym częściowo już zabudowane zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową oraz usługową. Na terenie występuje zwarty obszar porośnięty zielenią wysoką a także znajdują się łąki i nieużytki rolne. Teren w przeważającej części jest niezagospodarowany.

W granicach analizowanego obszaru występują wody powierzchniowe w postaci fragmentów cieków wodnych – rowów melioracyjnych oraz stawy.

Obsługę terenów znajdujących się w granicach przedmiotowego obszaru zapewniają ulice położone poza granicami opracowania tj. ulica Gdyńska, Piaskowa, Topolowa oraz drogi wewnętrzne prowadzące ruch do ulicy Piłsudskiego.

Łączna powierzchnia terenu objętego projektem planu wynosi około 31 ha.

Obszar opracowania jest oddalony o ok. 3,5 km od położonego po jego południowo-wschodniej stronie w gm. Swarzędz, lotniska Poznań/Kobylnica.

### **2.2. RZEŻBA TERENU**

Obszar opracowania, wg podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne, położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5)<sup>3</sup>, w obszarze mezoregionu Poznański Przełom Warty (315.52) i Równiny Wrzesińskiej (315.56).

Zgodnie z fizycznogeograficzną regionalizacją Polski wg Kondrackiego (1994) Gmina Czerwonak pod względem ukształtowania terenu położona jest na obszarze należącym do:

- makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5),
- mezoregionu Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54) i mezoregionu Poznańskiego przełomu Warty (315.52).

Poznański Przełom Warty jest to południkowy odcinek Warty między Mosiną i Obornikami o długości 45 km i szerokości 2-4 km. Łączy on pradoliny Warciańsko-Odrzańską i Toruńsko-Eberswaldzką. Ponad aluwialne dno doliny, które na odcinku gminy Czerwonak obniża się aż od 49,8 m do 47,6 m n.p.m. wznoszą się piaszczyste terasy. Dolina częściowo jest zalesiona a między zabudowę wchodzi miejscami klina leśno-łakowe.

Pojezierze Gnieźnieńskie stanowi środkową część Pojezierza Wielkopolsko-Kujawskiego, w tej części gminy Czerwonak występuje typ krajobrazu pagórkowatego o stopniu urzeźbienia 45 m n.p.m. do 143 m n.p.m., średnich walorach estetycznych, krajobrazowych oraz bardzo wysokim stopniu synantropizacji krajobrazów.

<sup>3</sup> Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994



Na terenie gminy Czerwonak występują fragmenty: strefy pagórków moreny czołowej o drobnym rytmie, równin sandrowych, wysoczyzny morenowej płaskiej o deniwelacji 3 – 5 m i wysoczyzny moreny falistej o deniwelacjach 3 – 10 m oraz doliny rz. Warty z terasami: środkową i wysoką. Ponadto, występują drobne doliny rozcinające krawędź wysoczyzny erozyjnej, o wysokości względnej powyżej 20 m.

Obszar objęty projektem planu występuje w dolinie Warty posiadającej formy pochodzenia rzeczno-akumulacyjnego takie jak dna dolin rzecznych, terasy erozyjno-akumulacyjne oraz terasy akumulacyjne. Występują tu głównie formy pochodzenia lodowcowego i denudacyjnego. Teren otoczony jest pagórkami morenowymi akumulacyjnymi o długich stokach oraz wzgórzami morenowymi przeważnie akumulacyjnymi, o wysokościach względnych ponad 10 m i różnym nachyleniu. Centralnie położone są obniżenia suche wykorzystywane przez drobne cieki.

Według typologii krajobrazów (Richling, 1996) na terenie tym wyróżniamy krajobraz nizin glacialnych równinnych i falistych oraz krajobraz równin zalewowych na terenach nizinnych.

Rzędne terenu w obrębie przedmiotowego obszaru wahają się w granicach 65 m npm w części zachodniej do około 87 m npm w części wschodniej.

### **2.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE**

Na terenie gminy Czerwonak utwory czwartorzędowe, o których niżej, zalegają na utworach pliocenu i miocenu wyższego (żwiry i iły poznańskie) na obszarze całej gminy. Obszar gminy charakteryzuje się zróżnicowaną budową czwartorzędowej serii utworów w swej północnej i południowej części. W północnej części (wysoczyznowej), pod występującą od powierzchni terenu gliną zwałową, występuje seria międzymorenowa. Serię tę w stropie budują utwory zastoiskowe, a w spągu piaski o różnym uziarnieniu i żwiry. Pod serią międzymorenową zalega glina zwałowa szara. W środkowej części gminy, w obrębie pagórków morenowych poza gliną zwałową, na powierzchni występują również piaski akumulacji lodowcowej z głazami, piaski i żwiry oraz skupienia głazów moreny czołowej. Równinę sandrową budują piaski i żwiry, a terasy – warstwowane utwory piaszczysto – żwirowe. Pod piaskami rzeczno-akumulacyjnymi i madami znajdują się wychodnie iłu pstrego, trzeciorzędowego. W rejonie Mielna występują torfy, a w całej gminie we fragmentach: gytie, mady i piaski rzeczne. Obserwuje się występowanie współczesnych procesów geomorfologicznych, takich jak: spłukiwanie, spływanie i spełzywanie. Najintensywniej proces ten zachodzi w rejonie Dziewiczej Góry, mniej intensywnie na pozostałych terenach. W gminie Czerwonak geomorfologia w sposób najistotniejszy wpływa na sposób zagospodarowania przestrzennego.

Powierzchniowa budowa geologiczna jest stosunkowo zróżnicowana. Występują piaski rzeczne wynikające z sąsiedztwa Warty. Obszary wysoczyznowe zbudowane są z kolei przez gminy zwałowe zlodowacenia Warty i fazy leszczyńskiej, piaski i żwiry moren czołowych oraz piaski i żwiry z głazami lodowcowymi fazy poznańskiej.

Należy zauważyć, iż na omawianym terenie, w centralnej jego części, występuje zagłębienie wypełnione wodą.

### **2.4. ZASOBY NATURALNE**

Na obszarze objętym granicami projektu planu nie stwierdzono występowania udokumentowanych i zarejestrowanych nieodnawialnych zasobów w postaci złóż naturalnych<sup>4</sup>.

---

<sup>4</sup> baza.pgi.gov.pl

## **2.5. WARUNKI WODNE**

Obszar opracowania położony jest w dorzeczu Warty a sama rzeka Warta oddalona jest o około 600 m.

Wody podziemne swym charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Zwierciadło wody gruntowej wyraźnie nawiązuje do ukształtowania powierzchni terenu i w złagodzonej formie powtarza jej kształt. Na omawianym obszarze podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia gminy w wodę odgrywa poziom czwartorzędowy piętra plejstocénskiego.

Zgodnie z mapą hydrograficzną w granicach obszaru objętego opracowaniem pierwszy poziom wody gruntowej znajduje się na głębokości 1-2 m ppt w zachodniej części i powyżej 2 m p.p.t. we wschodniej części.

Jeżeli chodzi o przepuszczalność gruntów wykazać należy, że ze względu na występowanie glin przepuszczalność jest słaba. Na terenach zabudowanych, gdzie znajdują się grunty antropogeniczne przepuszczalność jest zróżnicowana. Najlepsza sytuacja zauważalna jest na obszarach występowania piasków – tam przepuszczalność jest średnia.

Powyżej wieży ciśnień występują samowypływy wód. W celu zabezpieczenia pól przed zalaniem wody odprowadzane są do Warty poprzez system rurociągów. W trakcie prowadzonych prac nie uzyskano szczegółowych informacji opisujących wielkość oraz zmienność przepływu wody we wspomnianych ciekach, nie mniej jednak można założyć, że występuje tu duża zmienność przepływu w ciągu roku. Najwyższe stany wód notowane są w okresie wiosennym (najczęściej w marcu) oraz późnojesiennym, natomiast w okresach z ograniczoną ilością opadów atmosferycznych, w obrębie niektórych cieków obserwuje się zjawisko czasowego zanikania przepływu wód.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Gmina Czerwonak położona jest w granicach JCWPd nr 60. Zarządzanie tymi częściami wód należy do obowiązków Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

## **2.6. GLEBY**

Gmina Czerwonak wyróżnia się występowaniem zwartych obszarów z glebami bardzo dobrymi i dobrymi. Pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmina charakteryzuje się wskaźnikiem 38,7 pkt w skali 100-punktowej (średnia dla woj. Wielkopolskiego – 63,4 pkt; średnia ogólnopolska – 66,6 pkt).

Na przedmiotowym terenie gleby są zaliczane w przeważającej części do kompleksu pszenno-wadliwego oraz żytniego (żytnio-ziemniaczanego) słabego oraz w niewielkiej części do pszenno-dobrego i żytniego (żytnio-ziemniaczanego) dobrego. Przeważają tu grunty niższych klas bonitacyjnych w związku, z czym teren nie jest predysponowany do utrzymania funkcji rolniczej.

Na obszarze występują gleby brunatne właściwe utworzone na glinach średnich i lekkich oraz piaskach gliniastych lekkich oraz gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne utworzone na piaskach luźnych i piaskach słabo gliniastych. Na niewielkiej części terenu (w południowo-wschodniej części obszaru opracowania) występują gleby bielice i pseudobielice utworzone na piaskach gliniastych lekkich oraz piaskach słabo gliniastych.

## 2.7. SZATA ROŚLINNA

Szata roślinna w granicach obszaru objętego projektem planu charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem, wynikającym przede wszystkim z różnego sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów.

Gmina Czerwonak leży w regionie botanicznym określanym jako: krajobraz borów mieszanych i grądów, odmiana wielkopolsko – kujawska. Potencjalną roślinność naturalną stanowi przede wszystkim kompleks zbiorowisk w typie boru mieszanego a w dolinie Warty - roślinność łąkowa den dolin rzecznych. Gmina leży na fragmencie Puszczy Zielonka, największego naturalnego kompleksu leśnego środkowej Wielkopolski o dużych walorach przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych i naukowo - dydaktycznych. Słabe gleby tego terenu porastają lasy zaliczane do 12 typów siedliskowych, od borów sosnowych do lasów mieszanych. Z rzadkich gatunków roślin można wymienić: brekinie, lilie złotogłów, orlika pospolitego, wawrzynka wilczełyko, rosiczki - okrągłolistną i długolistną, kłoc wierzchowatą, a zwłaszcza żywca dziewięciolistnego - górską roślinę regla dolnego, która zajmuje tutaj stanowisko najdalej w Polsce wysunięte na północ. Również fauna jest interesująca. Składają się na nią takie gatunki, jak: jeleń, sarna, dzik, borsuk, lis, zając, bóbr, wydra, bocian, żuraw, ptaki drapieżne. W lasach Puszczy Zielonka, należących niegdyś do klasztoru Cysterek w Owińskach, znajdują się najstarsze powierzchnie doświadczałne, założone w 1870 r. Prowadzono tutaj badania nad przydatnością obcych gatunków drzew, m. in. jodłą kaukaską i jednobarwną, cyprysikiem Lawsona i groszkowym, sosną smołową i wydmową czy daglezią zieloną. Kontynuatorem badań jest obecnie Akademia Rolnicza w Poznaniu, która zajmuje centralną część Puszczy (północny fragment lasów porastających gminę). Prognoza zalesień w gminie Czerwonak wynosi 40,1 – 50%. Lesistość obecnie wynosi 30 – 40%. Zgodnie ze „Strategią modernizacji Odrzańskiego Systemu Wodnego – Program dla Odry 2006” Wrocław 1999 r., program związany z leśnictwem powinien zapewniać: włączenie zasobów leśnych w dolinie rzecznej do programu retencji dolinowej, wykorzystywanie do retencji powodziowej i bezpiecznego przepływu wód powodziowych, zachowanie i podniesienie walorów leśnych oraz zapewnienie ciągłości pełnienia przez las, przede wszystkim funkcji ochronnych i społecznych.

Przedmiotowy teren nie jest położony w sąsiedztwie Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka” (odległego o około 3,1 km) ani jego otuliny (odległej o około 1,7 km).

Ponadto zaznaczyć należy, że teren w części zachodniej i północnej jest zurbanizowany a porastająca go zieleń posiada charakter ruderalny (związany z takimi rodzajami aktywności człowieka jak osadnictwo, transport, komunikacyjna itp.) i odznaczającą się wyraźnym udziałem gatunków obcych. Wbrew obiegowej opinii – roślinność ruderalna (a także segetalna tj. zbiorowiska chwastów towarzyszące uprawom), zwłaszcza małych miejscowości i wsi, gromadzi często wiele rzadkich i cennych składników flory. Choć najczęściej brakuje wśród nich taksonów objętych ochroną, to wiele figuruje na regionalnych i krajowych „czerwonych listach”. Należą do nich gatunki towarzyszące człowiekowi od najstarszych czasów. Dziś wiele z nich znalazło się na skraju wymarcia.

Na przedmiotowym terenie najważniejszy element stanowi jednak położony w części południowej zwarty obszar porośnięty zielenią wysoką tj. brzoza, klonami i topolami gęsto nasadzonymi, stanowiącymi bufor przed pojawiającymi się czasowo odorami z Centralnej Oczyszczalni Ścieków.

W części południowo-wschodniej spotkać można wierzby (*Salix* sp.)

Pozostałą część terenów niezabudowanych stanowią łąki, głównie niekoszone, które porastają m. in. drzewa i krzewy owocowe - są one pozostałością po dawnych użytkowych fragmentach ogrodów. Są to głównie jabłonie, grusze, śliwy, w tym ałycza.

W piętrze najniższym występują: murawa szczotlichowa (*Corynephorion canescentis*), Perz właściwy (*Elymus repens*), Szczotlichina sina (*Corynephorus canescens*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), wyka płotowa (*Vicia sepium*), kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*), Jastrzębiec łąkowy (*Hieracium caespitosum*), Kocanki piaszkowe (*Helichrysum arenarium*), Krwawnik pospolity (*Achillea millefolium* L.), Szczaw polny (*Rumex acetosella* L.), Gwiazdnica pospolita (*Stellaria media* (L.) mech.), Szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella* L.), turzyce (*Carex* L.), Wiesiołek dwuletni (*Oenothera biennis*), Bylica piołun (*Artemisia absinthium* L.), Dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum* L.), Przetacznik bluszczykowy (*Veronica hederifolia* L.). Ponadto spotkać można bez czarny, sumaka octowca, rdesty i koniczyny. Szczególnie często występuje tu również groszek pachnący (*Lathyrus odoratus*). Niewielkie fragmenty na wzniesieniach to polany z suchoroślami.

Zieleń urządzoną przed frontami zabudowań mieszkaniowych tworzą egzemplarze rzadziej spotykanych gatunków i odmian drzew i krzewów ozdobnych. W doborze gatunków przeważają drzewa i krzewy iglaste i w mniejszych ilościach liściaste oraz kompozycje bylin. Spośród gatunków roślin iglastych bardzo często można spotkać: żywotniki (*Thuja* sp.), jałowce (*Juniperus* sp.) i cisy (*Taxus* sp.). Spośród roślin liściastych do nasadzeń użyto wyróżniające się wyglądem odmiany, takich gatunków jak: bukszpan wieczniezielony (*Buxus sempervirens*), trzmielina Fortune’a (*Euonymus fortunei*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), róża (*Rosa* sp.), głóg (*Crataegus* sp.), irga (*Cotoneaster* sp.), dereń (*Cornus* sp.), tawuła (*Spiraea* sp.), forsycja (*Forsythia* sp.), berberys (*Berberis* sp.), ognik (*Pyracantha* sp.) itp. Na elewacjach budynków można spotkać pnącza.

## 2.8. ŚWIAT ZWIERZĘCY

Obecność wymienionej w poprzednim punkcie flory wywiera wpływ na występowanie charakterystycznych dla terenu zwierząt. Występowanie zbiorowisk roślinnych o seminaturalnym charakterze, a także obecność wód powierzchniowych sprzyja występowaniu różnorodnych gatunków przedstawicieli bezkręgowców, w tym owadów czy mięczaków. Wspomnieć tu można występującego na obszarach zieleni porośniętych różnymi trawami pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*) oraz niektórych przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmiele (*Bombus*). W sezonie wiosennym i letnim kwitnące krzewy, drzewa owocowe oraz rośliny zielne stanowią źródła pokarmu dla owadów zapylających. Tereny zabudowy sprzyjają występowaniu gatunków synantropijnych awifauny takich jak: gołąb miejski (*Columba livia* f. *urbana*), sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*). Obecność i łatwa dostępność do śmietników przyciąga gatunki takie jak: kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*), wrona siwa (*Corvus cornix*), mewa śmieszka (*Larus ridibundus*). Pojedyncze drzewa owocowe oraz krzewy o owocach jadalnych dla ptaków, przyciągają również licznie sikorki bogatki (*Parus major*). Z punktu widzenia kształtowania różnorodności lokalnej ornitofauny niezwykle istotny jest zatem duży udział zieleni. Ssaki reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów (które upodobały sobie bliskie sąsiedztwo ludzi), takie jak mysz polna (*Apodemus agrarius*), mysz domowa (*Mus musculus*) i szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*). Na terenach w pobliżu klina zieleni pojawiać się mogą takie gatunki drobnych ssaków, jak: jeż (*Erinaceus europaeus*), mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*), lis (*Vulpes vulpes*), kuna leśna (*Martes martes*) czy też wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*). Nie można wykluczyć przypadkowego pojawiania się większych ssaków takich jak dziki (*Sus scrofa*) i sarny (*Capreolus capreolus*). Na omawianym obszarze notowano także obecność zająca (*Lepus europaeus*).

## 2.9. KLIMAT LOKALNY

Obszar gminy Czerwonak położony jest w regionie klimatycznym śródkowo-wielkopolskim. Termiczne cechy klimatu tego obszaru są następujące: średnia temperatura w roku wynosi 8°C, półrocza zimowego (X-III) przeciętnie ok. 1,5 - 2°C, a półrocza letniego (IV-IX) 14,5 - 15°C. Odzwierciedla to zmienność klimatu charakterystyczną dla całej Polski. Najbliższą reprezentowaną dla całości gminy stacją meteorologiczną IMiGW jest stacja w Przebędowie.

Średnie roczne zachmurzenie nieba waha się od 60 - 76% i najmniejsze jest w maju a największe w grudniu. Dni pogodnych w roku jest ok. 40 a dni z dużym zachmurzeniem ponad 140. Stosunki klimatyczne w tym regionie są kształtowane przez napływające masy powietrza: 52% polarno-morskie, w 28% przez masy powietrza polarno-kontynentalnego, w 6% arktycznego i w ok. 7% zwrotnikowego. Na terenie gminy przeważają wiatry wiejące z zachodu i południowego - zachodu. Wiatry zachodnie występują najczęściej w okresie od czerwca do września, a południowo-zachodnie jesienią i zimą. Wiatry z kierunku wschodniego występują głównie wiosną, a wiatry północne zaznaczają swą obecność rzadko w porze od kwietnia do lipca - R. Domański i S. Kozarski. Średni roczny opad wynosi od 500 do 550 mm. Okres wegetacyjny w opisywanym rejonie trwa ponad 220 dni.

Na obszarze gminy występują z kolei tereny charakteryzujące się określonym mikroklimatem, a są to:

- Puszcza Zielonka - klimat leśny,
- Koziegłowy i Czerwonak - klimat miejski,
- Owińska, Mielno oraz Kicin - klimat polny.

Zaznaczyć należy, że na charakter klimatu lokalnego przedmiotowego obszaru wpływa między innymi rzeźba terenu, sposób jego użytkowania, sąsiedztwo rzeki Warty, charakter szaty roślinnej.

Obszar opracowania charakteryzuje się z jednej strony wyrównanymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością i korzystną wymianą powietrza. Z drugiej strony sąsiedztwo doliny rzecznej sprzyja gromadzeniu i przemieszczaniu się mas chłodnego powietrza, cechuje się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

Dodatkowo obecność terenów zadrzewionych wpływa na poprawę warunków termicznych i wilgotnościowych poprzez zmniejszenie dobowych wahań, charakteryzuje się jednak nieco gorszymi warunkami solarnymi z uwagi na zacienienie. Są to jednak tereny o powietrzu wzbogaconym w tlen, ozon, olejki eteryczne podnoszące komfort bioklimatyczny.

## 2.10. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

Teren opracowania nie cechuje się wybitnymi walorami przyrodniczymi. Na obszarze objętym projektem planu nie występują cenne zasoby przyrodnicze objęte prawną ochroną, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

W sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem znajduje się natomiast od strony zachodniej w odległości około 600 m przełomowy odcinek doliny Warty będący częścią „Doliny Środkowej Warty” objętej Programem ochrony dolin rzecznych w Polsce (tzw. odcinek poznański), przeciwdziałający planom gruntownych przekształceń korytarza i doliny rzecznej. Dolina Warty w tym odcinku wskazana jest do ochrony, jako obszar chronionego krajobrazu; „Dolina Warty” w koncepcji sieci ekologicznej ECONET-PL stanowi na tym odcinku korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym – 25k Poznański Warty.

## **2.11. DZIEDZICTWO KULTUROWE**

Stanowisko archeologiczne to ślady materialnej działalności ludzkiej w przeszłości. Terminem tym określa się zwarty, oddzielony od innych, podobnych wycinek przestrzeni, w obrębie którego występują źródła archeologiczne wraz z otaczającym je kontekstem.

W terenie opracowania występują trzy stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków pod nr AZP 51-28/64, AZP 51-28/68 i AZP 51-28/71, będące terenowymi pozostałościami pradziejowego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania (art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

## **2.12. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO**

Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mogą mieć liniowe, punktowe oraz obszarowe źródła zanieczyszczeń. Powodują one emisję zanieczyszczeń do powietrza.

O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł, z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Źródłem naturalnych zanieczyszczeń powietrza są np.: pożary lasów, erozja skał i gleb. Największym antropogenicznym źródłem emisji zanieczyszczeń jest proces energetycznego spalania paliw.

Na obszarze opracowania nie występują żadne obiekty i przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Ze względu na charakter zagospodarowania terenu objętego opracowaniem nie stwierdzono występowania większych źródeł emisji substancji do powietrza.

Nie stwierdzono lokalizacji źródeł emisji, której poziom mógłby zagrozić dotrzymaniu obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Głównie źródło emisji zanieczyszczeń na przedmiotowym obszarze stanowi istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

W obrębie wspomnianej powyżej zabudowy funkcjonują obecnie instalacje grzewcze, generujące zanieczyszczenia gazowe i pyłowe, obejmujące m.in. tlenki siarki (głównie SO<sub>2</sub>), tlenki azotu (NO<sub>x</sub>), dwutlenek węgla (CO<sub>2</sub>) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM<sub>10</sub>). Ze względu na niewielką skalę oraz ograniczony czasowo charakter emisji (okres grzewczy) można założyć, iż funkcjonowanie tego rodzaju instalacji nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu w granicach analizowanego obszaru.

Jednakże, położony w sąsiedztwie obszaru opracowania teren Centralnej Oczyszczalni Ścieków powoduje występowanie nieprzyjemnych zapachów. Teren ten to powierzchniowe źródło emisji.

Liniowe źródło emisji stanowią natomiast istniejące szlaki komunikacyjne tj. drogi położone również w sąsiedztwie przedmiotowego obszaru. Odbywający się ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Zakłada się, że emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z tego terenu jest niewielka. Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref<sup>5</sup>,

<sup>5</sup> Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2018

wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*<sup>6</sup>. Obszar będący przedmiotem opracowania znajduje się w granicach strefy wielkopolska.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO<sub>2</sub>), dwutlenku siarki (SO<sub>2</sub>), tlenku węgla (CO), benzeny (C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>), pyłu PM<sub>2,5</sub>, pyłu PM<sub>10</sub>, benzo(α)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O<sub>3</sub>). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2016 przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 2.** Klasyfikacja strefy wielkopolska w roku 2017 r. z uwzględnieniem kryteriów w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO <sub>2</sub>	SO <sub>2</sub>	CO	C <sub>6</sub> H <sub>6</sub>	PM <sub>2,5</sub>	PM <sub>10</sub>	BAP	AS	CD	NI	PB	O <sub>3</sub>
strefa wielkopolska	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Zródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2018r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub>, CO, C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>, As, Cd, Ni, Pb, O<sub>3</sub>, ocenianych pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2017 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, w związku z tym strefa wielkopolska zaliczona została do klasy A.

W przypadku pyłu PM<sub>10</sub>, w 2017 r. zanotowano przekroczenia dopuszczalnej częstości przekroczeń dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym dla 24-godzin. (dotyczyło to większości stanowisk prowadzących pomiary). Ze względu na występowanie przekroczeń dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego pyłu PM<sub>10</sub>, województwo wielkopolskie zakwalifikowane zostało do klasy C.

W przypadku pyłu PM<sub>2,5</sub>, w 2017 r. zanotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym. Ze względu na występowanie przekroczeń dopuszczalnego stężenia w skali roku pyłu PM<sub>2,5</sub>, województwo wielkopolskie zakwalifikowane zostało do klasy C.

W przypadku stężeń benzo(α)pirenu, na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano podwyższone stężenia, przekraczające poziom docelowy. Z uwagi na powyższe, wszystkie strefy, w tym strefę województwo wielkopolskie, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie województwa wielkopolskiego przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłów PM<sub>2,5</sub> i PM<sub>10</sub> oraz benzo(α)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W latach ubiegłych, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej<sup>7</sup>. Program wskazuje na szereg koniecznych do przeprowadzenia działań kierunkowych, przy czym z punktu widzenia dokumentów planistycznych najbardziej istotne są działania naprawcze polegające na uwzględnianiu w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami. Działania te obejmują wprowadzanie do mpzp zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłów zawieszonych PM<sub>2,5</sub> i PM<sub>10</sub> oraz B(a)P, dotyczących m.in. projektowania zabudowy w sposób zapewniający możliwość

<sup>6</sup> art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska*

<sup>7</sup> Uchwała Nr XXIX/769/13 z dnia 25 listopada 2013 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 7401).

przewietrzania miasta, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalanie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), czy też stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej.

Podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji benzo(α)pirenu do poziomów umożliwiających dotrzymanie obowiązujących standardów, jest szczególnie ważne w kontekście dużej szkodliwości benzo(α)pirenu dla zdrowia ludzkiego (duża toksyczność przewlekła), a także roślinności, gleb i wody.

### **2.13. JAKOŚĆ WÓD**

Na obszarze projektu planu wody powierzchniowe reprezentowane są przez kilka niewielkich zbiorników wodnych oraz cieków wodnych (rowów melioracyjnych). Nie uzyskano natomiast jakichkolwiek informacji wskazujących na aktualny stan jakości wód przepływających przez analizowany obszar cieków oraz wspomnianych stawów.

Dla oceny jakości wód powierzchniowych występujących w granicach analizowanego obszaru wykorzystano informacje określające stan jakości wód w zasięgu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych. Południowa część obszaru objętego projektem planu położona jest w zasięgu zlewni JCWP Warta od Cybiny do Rózanego Potoku (kod PLRW600021185933), dla której Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził badań jakości wód. Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, ww. JCWP Warta od Cybiny do Rózanego Potoku określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Występuje silnie zmieniona morfologia (regulacja) – derogacja czasowa z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty związane z renaturyzacją cieku. Obszar silnie zurbanizowany. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy polegający na osiągnięciu do 2021 roku dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Warty w obrębie JCWP. Natomiast północna część obszaru opracowania położona w zasięgu zlewni jednolitej części wód od Rózanego Potoku do dopływu z Uchorowa (kod PLRW600021185991), będącej silnie zmienioną częścią wód (SZCW) o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobrego stanu ekologicznego i chemicznego). Zgodnie z informacjami publikowanymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, wody Warty w punkcie pomiarowo-kontrolnym WARTA – MŚCISZEWO sklasyfikowane zostały w roku 2016 jako wody klasy II ze względu na klasę elementów fizykochemicznych, a pod względem klasy elementów chemicznych ich stan określony został jako poniżej dobrego.

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania dokonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Do niedawna obszar miasta Poznania położony był w granicach JCWPd nr 62, jednak zgodnie z nowym podziałem JCWPd na 172 części miasto Poznań zlokalizowane jest w granicach JCWPd nr 60. Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Analizując natomiast dane zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2016 oceniony został jako dobry. Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na obszarze miasta Poznania, dla oceny jakości wód podziemnych JCWPd nr 60 przyjęto dane zebrane dla punktów pomiarowych



zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego. W 2016 r. jakość wód na terenie powiatu poznańskiego badana była w 18 punktach. Wody najlepszej jakości, zaliczane do klasy II, stwierdzono w punktach pomiarowo-kontrolnych w 8 miejscowościach: Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Dakowy Suche (nr 1282), Góra (nr 2557), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głęboć (nr 2566). Najgorsza jakość wód podziemnych (V klasa) stwierdzona została w punkcie nr 1224, zlokalizowanym na terenie Borówca.

## 2.14. KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny środowiska to zespół zjawisk akustycznych wywołanych źródłami hałasu znajdującymi się w środowisku lub poza nim, określane za pomocą ciśnienia akustycznego.

Do źródeł najbardziej uciążliwego (tj. wpływającego ujemnie na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia) hałasu zalicza się hałas komunikacyjny i przemysłowy. O wielkości poziomu hałasu decyduje przede wszystkim hałas pojazdów, natężenie ruchu, udział taboru ciężkiego, prędkość pojazdów, rodzaj nawierzchni i inne.

W związku z aktualnym zagospodarowaniem fragmentu obszaru należy stwierdzić, że obecnie występujące tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej, w części podlegają ochronie przed hałasem w środowisku zewnętrznym – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*<sup>8</sup> oraz Rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>9</sup> (które znacząco złagodziło wcześniejsze wymagania akustyczne dla terenów narażonych na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego, m.in. samochodowego, będące przedmiotem poprzedniego rozporządzenia<sup>10</sup>, obowiązującego w dziedzinie oddziaływania tego typu źródeł hałasu – do dnia 1 października 2012 r.). Dopuszczalny dla terenu, na którym występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, maksymalny równoważny poziom hałasu komunikacyjnego (samochodowego) wynosi obecnie dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej –  $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$  dB, odpowiednio w całej porze dziennej i porze nocnej, natomiast maksymalny dopuszczalny długookresowy średni poziom tego hałasu wynosi  $L_{DWN}^* = 64$  dB i  $L_N^* = 59$  dB, odpowiednio w porze dziennej i porze nocnej. Z kolei maksymalny równoważny poziom hałasu komunikacyjnego (samochodowego) wynosi obecnie dla terenu zabudowy zagrodowej oraz mieszkaniowo-usługowej –  $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$  dB, odpowiednio w całej porze dziennej i porze nocnej, natomiast maksymalny dopuszczalny długookresowy średni poziom tego hałasu wynosi  $L_{DWN}^* = 68$  dB i  $L_N^* = 59$  dB, odpowiednio w porze dziennej i porze nocnej.

Klimat akustyczny w obszarze opracowania kształtuje natomiast ruch komunikacyjny odbywający się drogą wojewódzką nr 196 (położoną bezpośrednio po zachodniej stronie przedmiotowego obszaru). W ramach przeprowadzanego przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023 stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 196. Po obu stronach drogi występują przekroczenia poziomu hałasu do 15 dB w porze dziennej i w porze nocnej.

<sup>8</sup> Dział V, Art. 113 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.)

<sup>9</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>10</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826)

Podsumowując należy stwierdzić, że w stanie istniejącym warunki akustyczne w środowisku, w zachodniej części analizowanego obszaru projektu planu są jednak niekorzystne. Jednakże, w projekcie planu w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 196 wyznaczono tereny, dla których ustalono funkcje, które nie podlegają ochronie akustycznej.

Dodatkowo zwrócić należy uwagę na fakt, iż obecny sposób użytkowania i zagospodarowania przedmiotowego terenu nie generuje hałasu o ponadnormatywnym natężeniu. Obszar opracowania nie jest też skażony hałasem kolejowym, ani hałasem lotniczym, gdyż jest on znacznie oddalony od tych emitorów.

Należy także zauważyć, że część przedmiotowego obszaru, ze względu na pełnione funkcje, zalicza się do obszarów wymagających zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych wymogami zmienionego Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.

### **3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY**

Liczne zagrożenia z zakresu ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów, istotne również dla projektu przedmiotowej planu, określa i reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 *Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z art. 72 przedmiotowej ustawy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Omawiany projekt mpzp, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe.

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną.

W sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem znajduje się natomiast od strony zachodniej w odległości około 600 m przełomowy odcinek doliny Warty będący częścią „Doliny Środkowej Warty” objętej Programem ochrony dolin rzecznych w Polsce (tzw. odcinek poznański), przeciwdziałający planom gruntownych przekształceń korytarza i doliny rzecznej. Dolina Warty w tym odcinku wskazana jest do ochrony, jako obszar chronionego krajobrazu; „Dolina Warty” w koncepcji sieci ekologicznej ECONET-PL stanowi na tym odcinku korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym – 25k Poznański Warty.

Należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Natomiast zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych, spowodowane w przedmiotowej sprawie może wynikać z zanieczyszczonych opadów atmosferycznych.

Dla ochrony i poprawy jakości wód i innych zasobów środowiska przyrodniczego projekt planu zawiera niezbędne zapisy regulujące zasady zagospodarowania wód opadowych i roztopowych (na terenach MN/U, MW, 1U, 2U, 3U, US, P/U odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej, na terenach 1ZO, 2ZO, G, KD-Dxr zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej a na terenach KD-GP, 1KD-D, 2KD-D odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie).

W zakresie ochrony powierzchni ziemi podstawowe problemy wiążą się z rosnącym udziałem powierzchni uszczelnionej w wyniku inwestycji.

Dla ochrony powierzchni ziemi w projekcie planu wprowadza się także ograniczenia w stosunku do powierzchni i intensywności zabudowy, określając jednocześnie minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Co więcej, nakazano zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów. Wskazano również konieczność zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego.

Problemem jest też oddziaływanie akustyczne istniejącej w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 196 (niewielki jej fragment związany z poszerzeniem pasa drogowego znajduje się w obszarze opracowania). W projekcie planu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:

- na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
- na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

#### **4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI**

##### **4.1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA PROJEKTU PLANU**

Obszar objęty projektem planu położony jest w miejscowości Koziegłowy, w zachodniej jej części, na wschód od drogi wojewódzkiej nr 196. Jest to obszar pomiędzy ulicami: Gdyńską, Piaskową oraz Topolową. Przedmiot opracowania stanowią tereny przeznaczone pod zabudowę, w tym częściowo już zabudowane zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową oraz usługową. Na terenie występuje zwarty obszar porośnięty zielenią wysoką a także znajdują się łąki, nieużytki rolne oraz wody powierzchniowe: rowy melioracyjne i stawy. Teren w przeważającej części jest niezagospodarowany.

Obszar opracowania objęty jest Uchwałą nr 145/XVII/2016 Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej” i obejmuje teren o powierzchni ok. 31 ha.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia planu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu. Plan będzie zatem narzędziem,

które umożliwi wprowadzenie pożądanego zagospodarowania terenu, umożliwi lokalizację zabudowy z uwzględnieniem ładu przestrzennego, lokalizacją zieleni oraz właściwą obsługą komunikacyjną. Przystąpienie do sporządzania planu umożliwi społeczeństwu wpływ na przyszłe zagospodarowanie terenu, poprzez możliwość udziału w procesie opracowania planu.

#### **4.2. USTALENIA PROJEKTU PLANU**

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „w rejonie ulicy Leśnej” w Czerwonaku, opracowano w formie projektu uchwały Rady Gminy Czerwonak oraz formie graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Projekt planu ustala przeznaczenie terenów pod:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej oznaczony na rysunku planu symbolem MN/U,
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oznaczony na rysunku planu symbolem MW,
- tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolami 1U, 2U, 3U,
- teren pod obiekty produkcyjne, bazy, składy i magazyny lub zabudowy usługowej oznaczony na rysunku planu symbolem P/U,
- tereny zieleni nieurządzonej, pól, łąk, zadrzewień i wód powierzchniowych oznaczone na rysunku planu symbolami 1ZO i 2ZO,
- teren usług sportu i rekreacji oznaczony symbolem US,
- tereny dróg publicznych oznaczone na rysunku planu symbolami KD-GP, 1KD-D, 2KD-D, KD-Dxr,
- teren infrastruktury technicznej gazowniczej oznaczony na rysunku planu symbolem G.

W ramach terenu MN/U ustalono:

- lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- dopuszczenie lokalizacji budynków pomocniczych,
- dopuszczenie lokalizacji budynków mieszkalnych, usługowych lub mieszkalno-usługowych, przy czym na danej działce budowlanej lokalizację wyłącznie jednego budynku mieszkalnego.

W ramach terenu MW ustalono:

- lokalizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- lokalizację usług w kondygnacji parteru lub kondygnacji podziemnej budynków wielorodzinnych.

W ramach terenu U ustalono lokalizację zabudowy usługowej.

W ramach terenu P/U ustalono:

- lokalizację obiektów produkcyjnych, baz, składów i magazynów lub zabudowy usługowej,
- dopuszczenie na działce budowlanej lokalizacji jednej stróżówki lub portierni o powierzchni zabudowy nie większej niż 50 m<sup>2</sup>, w pasie terenu pomiędzy liniami rozgraniczającymi drogi i liniami zabudowy, lecz w odległości nie mniejszej niż 6 m od linii rozgraniczającej drogi.

W ramach terenu ZO ustalono tereny zieleni nieurządzonej, pól, łąk, zadrzewień i wód powierzchniowych.

W ramach terenu US ustalono natomiast lokalizację usług sportu i rekreacji.

Projekt planu prowadzi do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru wprowadzając nowe funkcje, sposób zagospodarowania oraz parametry zabudowy na terenach dotąd niezabudowanych. Dodatkowo usankcjonowano także występowanie istniejącej zabudowy. Projekt planu określa szczegółowe ustalenia w zakresie wymaganych

parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym maksymalnej powierzchni zabudowy dla każdej działki, minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, jaką należy zachować na każdej działce budowlanej, wysokości obiektów budowlanych, minimalnej powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych.

W zakresie zasad dotyczących parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustalono:

W ramach terenu MN/U ustalono:

- lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu,
- lokalizację zabudowy w formie wolno stojącej lub bliźniaczej,
- dopuszczenie lokalizacji budynków pomocniczych,
- dopuszczenie lokalizacji budynków mieszkalnych, usługowych lub mieszkalno-usługowych, przy czym na danej działce budowlanej lokalizację wyłącznie jednego budynku mieszkalnego
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 25%, przy czym dla budynku pomocniczego nie większą niż 50m<sup>2</sup>,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż 30%,
- intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 0,5,
- wysokość budynków:
  - mieszkalnych nie większą niż 9 m,
  - pomocniczych nie większą niż 5 m,
- dachy płaskie lub skośne o kącie nachylenia połaci dachowych od 30 do 45 stopni;
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyjątkiem działek pod obiekty infrastruktury technicznej, nie mniejszą niż 1000 m<sup>2</sup> dla działek w zabudowie wolno stojącej i nie mniejszą niż 600 m<sup>2</sup> w zabudowie bliźniaczej;
- dopuszczenie:
  - przebudowy, nadbudowy i rozbudowy istniejących budynków zlokalizowanych przy granicy działki budowlanej,
  - lokalizacji przy granicy działki budowlanej budynków dobudowywanych do budynków, o których mowa w tiret pierwsze.

W ramach terenu MW ustalono:

- lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu z dopuszczeniem poza wyznaczonymi na rysunku planu maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy części budynków mieszkalnych, takich jak: tarasy, balkony, wiatrołapy, schody, pochylnie, urządzenia dla osób niepełnosprawnych lub windy,
- dopuszczenie lokalizacji:
  - zabudowy przy granicy działki,
  - lokalizacji dominanty przestrzennej zgodnie z rysunkiem planu,
  - usług w kondygnacji parteru lub kondygnacji podziemnej budynków wielorodzinnych,
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 40%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż 20%,
- intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 2,4,
- wysokość budynków mieszkalnych nie większą niż 16 m, a w strefie lokalizacji dominanty przestrzennej wskazanej na rysunku planu, nie większą niż 22,5 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych nie większy niż 12°,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyjątkiem działek pod obiekty infrastruktury technicznej, nie mniejszą niż 2000 m<sup>2</sup>.

W ramach terenu U ustalono:

- lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu,
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 40%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż 20%,
- intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 1,8,
- wysokość nie większą niż 12,0 m dla budynków, lecz nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne,
- dowolną geometrię dachów,
- dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych wysuniętych poza obrys budynków,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz dojazdów i dojeżdż, nie mniejszą niż 3 000 m<sup>2</sup>.

W ramach terenu P/U ustalono:

- lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z zastrzeżeniem pkt 2,
- dopuszczenie na działce budowlanej lokalizacji jednej stróżówki lub portierni o powierzchni zabudowy nie większej niż 50 m<sup>2</sup>, w pasie terenu pomiędzy liniami rozgraniczającymi drogi i liniami zabudowy, lecz w odległości nie mniejszej niż 6 m od linii rozgraniczającej drogi,
- zakaz lokalizacji:
  - obiektów oświatowych i szpitali,
  - wytwórni mas bitumicznych,
  - kruszarni,
  - tymczasowych obiektów budowlanych, z wyjątkiem przekryć namiotowych,
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 60%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż 15%,
- intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 1,8,
- wysokość nie większą niż 16,0 m dla budynków, lecz nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne,
- dowolną geometrię dachów,
- dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych wysuniętych poza obrys budynków,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz dojazdów i dojeżdż, nie mniejszą niż 1500 m<sup>2</sup>,
- dopuszczenie:
  - przebudowy, nadbudowy i rozbudowy istniejących budynków zlokalizowanych przy granicy działki budowlanej,
  - lokalizacji przy granicy działki budowlanej budynków dobudowywanych do budynków, o których mowa w tiret pierwsze,
  - zachowania, przebudowy lub rozbudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, przy czym powierzchnia zabudowy pojedynczego budynku nie większa niż 150 m<sup>2</sup> i wysokość nie wyższa niż 7 m,
  - lokalizacji kondygnacji podziemnych wysuniętych poza obrys budynków.

W ramach terenu ZO ustalono:

- dopuszczenie lokalizacji miejsc biwakowych, stołów, ławek, z możliwością zadaszenia w formie drewnianej, o wysokości zadaszenia nie większej niż 3,5 m,
- powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 90%,
- dla terenu 1ZO dostęp do:
  - przyległej drogi publicznej lub,
  - dróg publicznych i wewnętrznych położonych poza granicami planu,

- dla terenu 2ZO dostęp do:
  - drogi publicznej poprzez teren 3U lub,
  - dróg publicznych i wewnętrznych położonych poza planem.

W ramach terenu US ustalono:

- lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu,
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 40%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż 20%,
- intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 2,0,
- wysokość nie większą niż 12,0 m dla budynków, lecz nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne,
- dowolną geometrię dachów,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz dojsć i dojazdów, nie mniejszą niż 2 000 m<sup>2</sup>,
- dopuszczenie zabudowy przy granicy działki budowlanej.

Ponadto dla każdego terenu dopuszczono lokalizację:

- sieci infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
- sztyldów,
- tablic informacyjnych, o powierzchni nie większej niż 3 m<sup>2</sup>,
- ogrodzeń ażurowych, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji ogrodzeń betonowych,
- niekubaturowych obiektów sportowych,
- obiektów małej architektury,
- zbiorników retencyjnych,
- murów oporowych,
- tymczasowych obiektów budowlanych związanych z lokalizacją niekubaturowych obiektów sportowych,
- pomostów, kładek, obiektów inżynierskich,
- ścieżek pieszych i rowerowych.

Ponadto, projekt planu zakłada zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Dla wszystkich terenów zakazano lokalizacji: nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, urządzeń reklamowych, ogrodzeń pełnych, ogrodzeń betonowych.

W kontekście niniejszego opracowania, szczególnie istotne są ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, w tym jego poszczególnych komponentów, a także w zakresie ochrony przyrody. W tym zakresie w projekcie planu ustalono:

- w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
  - zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego;
- w zakresie ochrony wód:
  - zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego,
  - w zakresie wód opadowych i roztopowych:
    - na terenach MN/U, MW, 1U, 2U, 3U, US, P/U odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej,
    - na terenach 1ZO, 2ZO, G, KD-Dxr zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
    - na terenach KD-GP, 1KD-D, 2KD-D odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie;

- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  - na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
  - na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- w zakresie ochrony powietrza:
  - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii,
  - zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

W celu kształtowania ładu przestrzennego omawianego obszaru, w projekcie planu wprowadzono zapisy regulujące zasady lokalizowania na terenach elementów dysharmonizujących krajobraz, tj.: ogrodzenia, urządzenia reklamowe, tablice informacyjne, szyldy, napowietrzne sieci infrastruktury technicznej. W tym zakresie ustalono:

- zakaz lokalizacji:
  - nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
  - urządzeń reklamowych,
  - ogrodzeń pełnych,
  - ogrodzeń betonowych;
- dopuszczenie lokalizacji:
  - sieci infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej ,
  - szyldów,
  - tablic informacyjnych, o powierzchni nie większej niż 3 m<sup>2</sup>,
  - ogrodzeń ażurowych, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji ogrodzeń betonowych,
  - niekubaturowych obiektów sportowych,
  - obiektów małej architektury,
  - zbiorników retencyjnych,
  - murów oporowych,
  - tymczasowych obiektów budowlanych związanych z lokalizacją niekubaturowych obiektów sportowych,
  - pomostów, kładek, obiektów inżynierskich,
  - ścieżek pieszych i rowerowych.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej dla obszaru ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, ujętych w ewidencji zabytków pod nr AZP 51-28/64, AZP 51-28/68, AZP 51-28/71, wskazanych na rysunku planu, ustala się:

- prowadzenie badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu;
- uzyskanie pozwolenia konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Projekt planu wprowadza również zmiany w zakresie układu komunikacyjnego, jednakże nie spowodują one dodatkowych zmian sieci najważniejszych ciągów układu komunikacyjnego gminy Czerwonak.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustala się:

- dla terenu KD-GP lokalizację drogi publicznej klasy głównej ruchu przyspieszonego,
- dla terenów KD-D i KD-Dxr lokalizację drogi publicznej klasy dojazdowej.



W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania na terenach dróg ustala się:

- dla terenów KD-GP i 1KD-D lokalizację elementów pasa drogowego lub ich fragmentów, w nawiązaniu do zagospodarowania drogi położonej poza granicami planu,
- dla terenu 2KD-D:
  - lokalizację jezdni,
  - lokalizację jednostronnego chodnika,
  - zakaz lokalizacji miejsc postojowych,
- dla terenu KD-dxr lokalizację ciągu pieszo- rowerowego o szerokości nie mniejszej niż 3,0 m, z dopuszczeniem zamiany na chodnik o szerokości nie mniejszej niż 1,5 m i ścieżkę rowerową o szerokości nie mniejszej niż 2,0 m.

Projekt planu wyznacza również teren infrastruktury technicznej gazowniczej oznaczony na rysunku planu symbolem G, dla którego W zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania ustala się:

- lokalizację stacji gazowej i urządzeń z nią związanych;
- powierzchnię zabudowy terenu nie większą niż 25%
- udział powierzchni biologicznie czynnej terenu nie mniejszy niż 20%;
- wysokość zabudowy nie większą niż 7,0 m;
- dowolna geometrię dachów;
- intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,04 i nie większą niż 0,5.

Natomiast w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej,
- zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Ponadto w projekcie planu w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy:

- zakazuje się lokalizacji budynków na terenach dróg publicznych oraz 1ZO i 2ZO;
- ustala się uwzględnienie w zagospodarowaniu przebiegu sieci infrastruktury technicznej oraz urządzeń melioracyjnych;

Wskazano także na uwzględnianie w zagospodarowaniu uwarunkowań wynikających z położenia w zasięgu ograniczeń wysokości zabudowy, określonych w dokumentacji rejestracyjnej lotniska Poznań/Kobylnica, sporządzonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska<sup>11</sup> oraz zgodnie z Prawem lotniczym<sup>12</sup>.

#### **4.2. POWIĄZANIE USTALEŃ PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI**

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu jego zgodności ze studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

<sup>11</sup> Dz. U. z 2003 r. Nr 130, poz. 1192 z późn. zm.

<sup>12</sup> Dz. U. z 2016 r., poz. 605, tekst jednolity z późn. zm.

W obowiązującym na terenie gminy *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* dla przedmiotowego obszaru przyjęto następujące kierunki zagospodarowania:

MU - tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej z działalnością usługową

MU/Z - tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej wraz z działalnością usługową / tereny zieleni

Z - tereny zieleni,

GU - tereny działalności gospodarczo-usługowej,

G - tereny działalności gospodarczej

U - tereny usług.

Określone w projekcie planu przeznaczenie terenu jest zgodne z obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwonak*.

Gmina Czerwonak posiada dokumenty określające politykę gminy, w których zawarte są niezbędne dane statystyczne, raporty o stanie gminy, sformułowana jest misja, cele, programy strategiczne i projekty realizacyjne gminy. Są to: „Strategia rozwoju Gminy Czerwonak na lata 2002-2011”, „Plan rozwoju lokalnego Gminy Czerwonak na lata 2008-2017”. Podstawą działania jest „Misja i cele strategiczne Gminy Czerwonak”, w której zawarte są główne kierunki rozwoju gminy. Jednym z celów strategicznych wskazanych w misji Gminy Czerwonak jest wspieranie rozwoju gospodarczego gminy, rozumiane jako m.in. pozyskiwanie inwestorów, zwalczanie bezrobocia, wspieranie rozwoju rolnictwa, opracowanie programu promocji gminy. Celem gminy jest również rozwój usług społecznych na terenie gminy rozumiany m.in. jako rozwój usług społecznych – sportu i rekreacji.

Mając na uwadze fakt, że wspieranie rozwoju gminy i podnoszenie jej atrakcyjności jest jednym z celów strategicznych wskazanych w misji Gminy Czerwonak, zasadnym jest opracowanie przedmiotowego planu. Nie sposób również pominąć faktu rangi miejsca, jakie zajmuje obszar (znajduje się bezpośrednio przy drodze wojewódzkiej, w niedalekim sąsiedztwie Poznania).

Przeznaczenie terenu jest zatem zgodne z ww. dokumentami.

Zapisy projektu planu miejscowego korespondują również z zapisami *Programu Ochrony Środowiska gminy Czerwonak na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.* Program ten stanowi wyraz realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Sporządzony został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, nakładającej na organy samorządowe województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Wyżej wymieniony dokument określał cel i kierunek działań.

Biorąc pod uwagę podstawowe, strategiczne dokumenty gminy Czerwonak, województwa wielkopolskiego i Politykę Ekologiczną Państwa oraz mając na uwadze, że głównym założeniem programu ochrony środowiska jest poprawa jakości życia człowieka, za cel nadrzędny dokumentu przyjęto: Poprawa stanu środowiska poprzez zachowanie istotnych walorów przyrodniczych oraz zrównoważony rozwój, jako podstawa rozwoju gospodarczego i poprawa jakości życia mieszkańców. Po analizie stanu aktualnego wyznaczono siedem obszarów priorytetowych ochrony środowiska:

- obszar priorytetowy I - Poprawa jakości środowiska,
- obszar priorytetowy II – Ochrona przyrody,
- obszar priorytetowy III – Racjonalna gospodarka odpadami,
- obszar priorytetowy IV – Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego,
- obszar priorytetowy V – Edukacja ekologiczna społeczeństwa,

■ obszar priorytetowy VI – Działania systemowe w ochronie środowiska.

W ramach wyżej wymienionych obszarów priorytetowych wyznaczono cele średniookresowe, których osiągnięcie będzie możliwe dzięki realizacji konkretnych działań ujętych w harmonogramie. Obszar priorytetowy I - Poprawa jakości środowiska:

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Ochrona klimatu i poprawa jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 do końca 2015 roku i poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu do końca 2020 roku oraz O3.

Kierunki działań: Zmniejszenie energochłonności poprzez termomodernizacje budynków, Zmniejszenie emisji punktowej, Zmniejszenie emisji powierzchniowej (emisji niskiej), Zmniejszenie emisji liniowej, Zwiększenie produkcji energii pochodzącej z odnawialnych źródeł.

2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę oraz ochrona środowiska gruntowo-wodnego.

Kierunki działań: Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, Realizacja przedsięwzięć mających wpływ na poprawę stanu jakości wód, Określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania zapewniających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych, Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią, Kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych oraz wywiązanie się z obowiązku ich opróżniania; Właściwe składowanie nawozów naturalnych, Zapobieganie skażeniu gleb poprzez budowę płyt obornikowych oraz zbiorników na gnojowicę i gnojówkę, Upowszechnienie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, Okresowe monitorowanie zasobności gleb na terenie gminy.

3. Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego dla mieszkańców gminy poprzez osiągnięcie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Kierunki działań: Ograniczenie prędkości ruchu pojazdów w miejscach zagrożonych hałasem, Budowa ekranów akustycznych i tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej, Remonty ulic polegające m.in. na stosowaniu nawierzchni o dobrych parametrach akustycznych, Rozwój systemu ścieżek rowerowych i ciągów pieszych.

1. W zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego: Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasad strefowania (w odniesieniu do terenów niezagospodarowanych), W uzasadnionych przypadkach, wypieranie funkcji mieszkaniowej z budynków położonych przy pasach drogowych na rzecz usług, w przypadku ograniczonych możliwości technicznych i organizacyjnych redukcji hałasu

4. Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych oraz minimalizacji ich oddziaływania na zdrowie człowieka i środowisko

Kierunki działań: Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych, Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych.

Obszar priorytetowy II – Ochrona przyrody:

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Ochrona walorów i zasobów przyrodniczych gminy Czerwonak.

Kierunki działań: Realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę dziedzictwa przyrodniczego, Zwiększanie terenów zieleni gminy. Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych. Zachowanie elementów związanych z ekspozycją krajobrazową, a w szczególności zachowanie ciągów widokowych o walorach krajobrazowych.

1. Ochrona i prowadzenie właściwej gospodarki leśnej  
Kierunki działań: Zwiększanie lesistości gminy, Rozwój bioróżnorodności w lasach oraz ochrona lasów przed degradacją.

Obszar priorytetowy III – Racjonalna gospodarka odpadami:

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Osiągnięcie określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomów: odzysku odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji.  
Kierunki działań: Prawidłowe gospodarowanie odpadami komunalnymi powstałymi na terenie gminy.
2. Osiągnięcie określonych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 poziomów odzysku i recyklingu odpadów innych niż komunalne, Przestrzeganie obowiązków prawnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadów innych niż komunalne, Bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie i odzysk odpadów oraz rozbudowa systemu zagospodarowania odpadów innych niż komunalne.

Obszar priorytetowy IV – Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego:

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska  
Kierunki działań: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych, w tym transportu substancji niebezpiecznych. Bezpieczny transport materiałów niebezpiecznych, w tym minimalizacja transportu substancji niebezpiecznych przez obszary zamieszkałe. Usuwanie skutków zagrożeń środowiska oraz bezpieczne, tymczasowe magazynowanie odpadów powstałych w czasie usuwania skutków poważnej awarii. Wsparcie jednostek straży pożarnej w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka.
2. Zapobieganie i ograniczanie negatywnych skutków dla ludzi i środowiska spowodowanych zjawiskami pogodowymi takimi jak powódzie i susze  
Kierunki działań: Ochrona mieszkańców miasta przed skutkami powodzi i suszy

Obszar priorytetowy V – Edukacja ekologiczna społeczeństwa:

Cel średniookresowy do 2020 roku:

1. Kształtowanie świadomości ekologicznej i poszanowania dla środowiska przyrodniczego mieszkańców gminy Czerwonak  
Kierunki działań: 2. Prowadzenie działań związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju przez urząd gminy, 3. Promowanie materiałów/wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej. 4. Promowanie postaw opartych na idei zrównoważonej i odpowiedzialnej konsumpcji.

Obszar priorytetowy VI – Działania systemowe w ochronie środowiska:

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Zachęcanie i upowszechnianie zastosowania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach oraz innych instytucjach  
Kierunki działań: Promowanie systemów zarządzania środowiskowego 2. Zachęcanie społeczeństwa do opiniowania projektów oraz udziału w postępowaniach na rzecz ochrony środowiska 3. Odpowiedzialność za szkody w środowisku zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” Kierunki działań: Zapobieganie powstawaniu i usuwanie szkód w środowisku.

Część z tych celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego projektu planu:

- analizowany projekt mpzp wskazuje na dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii oraz na zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co wpłynie na ochronę jakości powietrza tj. poprawę jakości środowiska;
- projekt planu w zakresie ochrony klimatu akustycznego ustala zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  - na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
  - na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.
- w zakresie ochrony powierzchni gleb ustala zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- w zakresie ochrony przyrody nakazano zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego.

#### **4.4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU**

Przewiduje się wystąpienie znaczących zmian stanu środowiska przyrodniczego oraz niekorzystnych oddziaływań w odniesieniu do elementów środowiska w przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń projektu planu. Dla przedmiotowego obszaru nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Istnieje zatem ryzyko zabudowania terenu w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które wydawane są z uwzględnieniem tzw. „dobrego sąsiedztwa”.

### **5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU**

Do najbardziej istotnych z punktu widzenia analizowanego obszaru celów ochrony środowiska, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, należy zaliczyć cele wskazane w następujących dokumentach:

- Konwencja o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska) z dnia 19 września 1979 r. – dotycząca zagadnień związanych z ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków europejskiej flory i fauny,
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 r. – nakładająca m.in. obowiązek identyfikacji i monitoringu wszystkich elementów różnorodności biologicznej, położenia nacisku na ochronę *in situ*, a także oceny skutków oraz minimalizowania negatywnych oddziaływań w skali makro i mikro,
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) z dnia 23 czerwca 1979 r. – nakładająca na sygnatariuszy obowiązek ochrony nietoperzy i ich siedlisk, zapewnienia w nich spokoju, chronienia przed ich zniszczeniem, a także ochrony ich żerowisk.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów

prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej – wspólnotowej – formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia przedmiotowego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – cel szczególnie istotny z uwagi na występowanie w obszarze opracowania zabudowy, realizowany w projekcie mpzp poprzez wprowadzenie zapisów regulujących prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze opracowania;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, która ustanawia cele jakości powietrza, w tym ambitne, ekonomicznie opłacalne cele na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska do 2020 r. Wyszczególnia ona także sposoby oceny tych celów oraz podejmowania działań korygujących na wypadek niespełnienia założonych standardów. Przewiduje ona również informowanie społeczeństwa. Cel ten jest szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla gminy Czerwonak *Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej*, realizowany w projekcie mpzp poprzez ustalenie zakazu stosowania w budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe (również przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii, dopuszczonych zgodnie z ustaleniami projektu planu).

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe:

*II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.* Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

### *II Polityka Ekologiczna Państwa*

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (np. racjonalizację użytkowania wody, ochronę zasobów kopalin, wzbogacenie i racjonalną eksploatację zasobów leśnych, ochronę gleb itd.) i w zakresie jakości środowiska. Cele dotyczące jakości środowiska odnoszą się w szczególności do gospodarowania odpadami, stosunków wodnych i jakości wód, jakości powietrza, zmiany klimatu, hałasu i promieniowania, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, a także różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody, jakość wód, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego; określenie sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów tj. na terenach MN/U, MW, 1U, 2U, 3U, US, P/U odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej, na terenach 1ZO, 2ZO, G, KD-Dxr zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej a na terenach KD-GP, 1KD-D, 2KD-D odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie;
- ochronę gleb, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, określenie maksymalnej powierzchni zabudowy dla terenów, w obrębie których przewiduje się możliwość lokalizacji zabudowy, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych lub terenie;
- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii oraz zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe; ponadto, projekt planu zakłada zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- hałas, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej a na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowany w projekcie planu poprzez minimalne powierzchnie biologicznie czynne działek budowlanych oraz terenów, zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnętrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Wymaga poddania dokumentów programowych z dziedziny ochrony środowiska (planów, strategii, polityk, itp.) ocenie ekologicznej skuteczności lub ocenie oddziaływania na środowisko

(w formie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko), ocenie efektywności kosztowej, konsultacjom społecznym, ocenie zgodności z wymogami Unii Europejskiej.

*Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*

*Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* stanowi załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia *Polityki*. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. Omawiany dokument określa cele średniookresowe do 2016 r. oraz wskazuje kierunki działań do wykonania w latach 2009-2012 w odniesieniu do zagadnień związanych z:

- kierunkami działań systemowych,
- ochroną zasobów naturalnych,
- poprawą jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji. Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych, dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów, umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, uwzględniania w planach wyników monitoringu środowiska.

Na szczeblu lokalnym cele ochrony środowiska określone zostały w *Programie Ochrony Środowiska gminy Czerwonak na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.* Wyżej wymieniony dokument określa cel i kierunek działań.

Biorąc pod uwagę podstawowe, strategiczne dokumenty gminy Czerwonak i województwa wielkopolskiego oraz mając na uwadze, że głównym założeniem programu ochrony środowiska jest poprawa jakości życia człowieka, za cel nadrzędny dokumentu przyjęto: **Poprawa stanu środowiska poprzez zachowanie istotnych walorów przyrodniczych oraz zrównoważony rozwój, jako podstawa rozwoju gospodarczego i poprawa jakości życia mieszkańców.**

Po analizie stanu aktualnego wyznaczono siedem obszarów priorytetowych ochrony środowiska:

- obszar priorytetowy I - Poprawa jakości środowiska,
- obszar priorytetowy II – Ochrona przyrody,
- obszar priorytetowy III – Racjonalna gospodarka odpadami,
- obszar priorytetowy IV – Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego,
- obszar priorytetowy V – Edukacja ekologiczna społeczeństwa,
- obszar priorytetowy VI – Działania systemowe w ochronie środowiska.

W ramach wyżej wymienionych obszarów priorytetowych wyznaczono cele średniookresowe, których

osiągnięcie będzie możliwe dzięki realizacji konkretnych działań ujętych w harmonogramie.

**Obszar priorytetowy I - Poprawa jakości środowiska:**

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Ochrona klimatu i poprawa jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 do końca 2015 roku i poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu do końca 2020 roku oraz O3;



2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę oraz ochrona środowiska gruntowo-wodnego;
3. Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego dla mieszkańców gminy poprzez osiągnięcie dopuszczalnych poziomów hałasu;
4. Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych oraz minimalizacji ich oddziaływania na zdrowie człowieka i środowisk.

**Obszar priorytetowy II – Ochrona przyrody:**

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Ochrona walorów i zasobów przyrodniczych gminy Czerwonak;
2. Ochrona i prowadzenie właściwej gospodarki leśnej.

**Obszar priorytetowy III – Racjonalna gospodarka odpadami:**

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Osiągnięcie określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomów:
  - odzysku odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
  - ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji;
2. Osiągnięcie określonych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 poziomów odzysku i recyklingu odpadów innych niż komunalne.

**Obszar priorytetowy IV – Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego:**

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska;
2. Zapobieganie i ograniczanie negatywnych skutków dla ludzi i środowiska spowodowanych zjawiskami pogodowymi takimi jak powodzie i susze.

**Obszar priorytetowy V – Edukacja ekologiczna społeczeństwa:**

Cel średniookresowy do 2020 roku:

1. Kształtowanie świadomości ekologicznej i poszanowania dla środowiska przyrodniczego mieszkańców gminy Czerwonak;
2. Prowadzenie działań związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju przez urząd gminy;
3. Promowanie materiałów/wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej;
4. Promowanie postaw opartych na idei zrównoważonej i odpowiedzialnej konsumpcji.

**Obszar priorytetowy VI – Działania systemowe w ochronie środowiska:**

Cele średniookresowe do 2020 roku:

1. Zachęcanie i upowszechnianie zastosowania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach oraz innych instytucjach;
2. Zachęcanie społeczeństwa do opiniowania projektów oraz udziału w postępowaniach na rzecz ochrony środowiska;
3. Odpowiedzialność za szkody w środowisku zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”.

Część z tych celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego projektu planu:

- analizowany projekt mpzp wskazuje na zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co wpłynie na poprawę jakości środowiska (poprawę jakości powietrza tj. poprawę jakości środowiska),
- projekt planu w zakresie zmniejszenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego ustala zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  - na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
  - na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

- w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego ustala zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- w zakresie osiągnięcia poprawy jakości powietrza oraz poprawy bezpieczeństwa ekologicznego zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- w zakresie ochrony przyrody (ochrony walorów i zasobów przyrodniczych) ustalono zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w sposób właściwy.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej<sup>13</sup>, jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”<sup>14</sup>. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Cybiny do Rózanego Potoku (PLRW600021185933) oraz od Rózanego Potoku do dopływu z Uchorowa (kod PLRW600021185991).

W aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wspomniane JCWP zostały wskazane jako silnie zmienione części wód (o złym stanie), zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianych JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim ustalenie:

- sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych dla poszczególnych terenów:
  - na terenach MN/U, MW, 1U, 2U, 3U, US, P/U odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej,
  - na terenach 1ZO, 2ZO, G, KD-Dxr zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach KD-GP, 1KD-D, 2KD-D odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,

<sup>13</sup> Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej(Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

<sup>14</sup> Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

- z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie,
- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

## **6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE**

### **6.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI**

Projekt planu prowadzi do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru wprowadzając nowe funkcje zabudowy wraz ze szczegółowymi parametrami i sposobem zagospodarowania terenów, stąd należy spodziewać się przekształceń powierzchni ziemi.

Realizacja przewidzianej zgodnie z ustaleniami projektu planu zabudowy niewątpliwie wymagać będzie konieczności dokonania zmian w dotychczasowym ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża. Realizacja nowych inwestycji wymaga przeprowadzenia ingerujących w powierzchnię ziemi i podłoże prac budowlanych, związanych m.in. z wykonaniem wykopów, przemieszczeniem ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych budynków i innych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności oraz właściwości plastycznych). Skutkiem realizacji zabudowy będzie również przykrycie powierzchni dotąd biologicznie czynnej.

W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi transformacji ulegają również gleby. Powodowane działaniami mechanicznymi przekształcenia powodują zmianę ułożenia warstw, jak również zmianę składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. W rezultacie powstają nowe grunty, składające się z nowych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, kwalifikowane do nasypowych.

Zagospodarowanie terenów znajdujących się w granicach projektu planu spowodują zmiany w istniejącym układzie komunikacyjnym. Działki te będą obsługiwane z istniejącej sieci dróg położonych poza granicami opracowania oraz poprzez drogę KD-D wyznaczoną w granicach projektu mpzp.

Przeznaczenie terenu pod nowe funkcje nie wprowadzi jednak istotnych zmian w strukturze przestrzennej gminy.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpią w pewnym stopniu również w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w projekcie planu robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W związku z ich prowadzeniem może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów, wchodzących w skład sieci infrastruktury technicznej, może być związane z występowaniem niekorzystnych oddziaływań o trwałym charakterze, gdyż odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Nie mniej, przewiduje się, że z uwagi na skalę dokonanych przekształceń (stosunkowo nieduże powierzchnie terenu),

zjawisko to nie będzie jednak odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych na całym analizowanym obszarze.

Z uwagi na ryzyko wystąpienia (w następstwie planowanych inwestycji) niekorzystnych w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych zmian, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń pozwalających na zminimalizowanie lub (w niektórych przypadkach) wyeliminowanie opisanych powyżej zjawisk.

W celu zminimalizowania skali występowania negatywnych oddziaływań na ukształtowanie powierzchni ziemi i warunki gruntowe, wynikających z realizacji ustalonych w projekcie planu zamierzeń inwestycyjnych, do projektu planu wprowadzono przede wszystkim zapisy ustalające maksymalną powierzchnię zabudowy. Powierzchnia zabudowy działki budowlanej nie może być większa niż:

- 25% na terenie MN/U,
- 40% na terenie MW, 1U, 2U, 3U i US,
- 60% na terenie P/U.

Z kolei powierzchnia zabudowy terenu G nie może być większa niż 20%.

Ponadto projekt planu zakłada zakaz lokalizacji budynków na terenach dróg publicznych oraz 1ZO i 2ZO.

Jednocześnie dla działki budowlanej określono udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż:

- 30% na terenie MN/U,
- 20% na terenie MW, 1U, 2U, 3U, US i G.
- 15% na terenie P/U.

Natomiast dla terenów 1ZO i 2ZO określono powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 90%.

Działania te pozwolą na ograniczenie możliwości znacznego uszczuplenia lub całkowitego wyeliminowania powierzchni biologicznie czynnych w obrębie poszczególnych terenów, gwarantując tym samym ograniczenie skali przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowych w obrębie części terenów.

Sposób gospodarowania odpadami powinien zapewnić ochronę życia i zdrowia ludzi, a także środowiska. Gospodarka odpadami nie może powodować zagrożenia dla gleby, wody, powietrza, roślin, zwierząt, nie może powodować uciążliwości przez hałas lub zapach. Niezwykle istotne jest także prawidłowe gospodarowanie wytworzonymi odpadami poprzez bezpieczną selektywną zbiórkę (w szczelnych kontenerach, pojemnikach na terenie utwardzonym, przy uwzględnieniu właściwości fizycznych i chemicznych odpadów), a także przekazywanie ich wyspecjalizowanym podmiotom, posiadającym stosowane pozwolenia. Zagadnienia te nie stanowią jednak zakresu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zasady gospodarowania odpadami określają przepisy odrębne, w tym ustawa *o odpadach*, ustawa *Prawo ochrony środowiska*, ustawa *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, rozporządzenie w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* oraz akty prawa lokalnego, w tym m.in. *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czerwonak*<sup>15</sup> i *Regulamin utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji*

---

<sup>15</sup> Uchwała Nr 272/XXXIII/2013 Rady Gminy Czerwonak z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czerwonak*

*Poznańskiej*”<sup>16</sup>. Stąd w projekcie planu nie ma ustaleń odnoszących się w sposób bezpośredni do tych zagadnień.

Nie mniej, ustalenia projektu mpzp zapewniają możliwość prawidłowego prowadzenia gospodarki odpadami w granicach poszczególnych terenów, ustalając m. in.: zapewnienie dostępu działek budowlanych do przyległych dróg publicznych, określenia parametrów kształtowania zabudowy, umożliwiających wyznaczenie na każdej działce budowlanej miejsc na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów. W tym miejscu należy zaznaczyć, że prowadzenie gospodarki odpadami we właściwy sposób pozwoli na ograniczenie możliwości zanieczyszczenia podłoża gruntowego (w tym również zasobów wód podziemnych) substancjami niebezpiecznymi, przedostającymi się do gruntu na skutek niewłaściwego składowania odpadów.

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu niewątpliwie przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie terenów przeznaczonych pod lokalizację nowej zabudowy, jednakże realizacja zapisów ograniczających skalę zabudowy oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni niezabudowanych i biologicznie czynnych pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska.

## **6.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE**

Realizacja inwestycji, których lokalizacja została przewidziana na obszarze objętym granicami projektu mpzp, może stanowić przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań, zarówno w odniesieniu do lokalnych zasobów wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania nowej zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Powiększanie areału powierzchni zabudowanych (na skutek realizacji inwestycji budowlanych) związane jest nierozzerwalnie ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków bytowych. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych (skutkujące ograniczeniem zasilania wód podziemnych), przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. parkingi towarzyszące zabudowie) oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek prowadzenia niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej (np. gromadzenie ścieków w nieszczelnych zbiornikach). Skutkiem braku szczegółowego określenia zasad prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowy, jak również niewłaściwego sposobu prowadzenia prac budowlanych, może być zatem zanieczyszczenie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, obniżenie poziomu zalegania wód gruntowych. Niewłaściwe prowadzenie inwestycji budowlanych skutkować może także ograniczeniem zasilania zbiorników i cieków wodnych, prowadząc w konsekwencji do ich zaniku (przerwanie ciągłości systemów, melioracyjnych, ograniczenie zasilania cieków wodami opadowymi i roztopowymi itd.). Aby zminimalizować lub wyeliminować ryzyko wspomnianych powyżej oddziaływań konieczne było wprowadzenie do projektu mpzp szczegółowych ustaleń m.in. sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych czy też możliwości trwałego uszczelnienia powierzchni w obrębie poszczególnych terenów.

<sup>16</sup> Uchwała Nr VI/30/2013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”

Projekt planu nie zawiera zapisów regulujących zasady zaopatrzenia terenów w niezbędne elementy infrastruktury technicznej, w zakresie odprowadzenia ścieków bytowych, gdyż wynikają one z przepisów odrębnych. Określono natomiast sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

Dla ochrony jakości istniejących wód powierzchniowych i podziemnych istotny jest sposób postępowania z wytworzonymi w granicach obszaru mpzp ściekami, których ilość wzrośnie na skutek realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług sportu. Projekt planu nie precyzuje rozwiązań w tym zakresie, co oznacza, że zagadnienia gospodarki wodno-ściekowej prowadzone będą wyłącznie w oparciu o przepisy odrębne. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*<sup>17</sup>, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. W granicach analizowanego projektu mpzp znajduje się sieć kanalizacji sanitarnej, stąd też zakładać należy, iż wszystkie nowe inwestycje zostaną do niej podłączone.

W celu ochrony zasobów wód podziemnych przed ich nadmierną eksploatacją dla wszystkich terenów, w obrębie których dopuszczono realizację zabudowy, należałoby przewidzieć sposób zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej. Projekt planu nie podejmując ustaleń w tym zakresie odwołuje się do przepisów odrębnych, gdzie przyłączanie budynków do sieci regulują zapisy Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*<sup>18</sup>. Zgodnie z § 26 działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci wodociągowej. W razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej, działka może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem możliwości zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody. W granicach analizowanego projektu mpzp znajduje się wodociąg zapewniający mieszkańcom zaopatrzenie w wodę.

Powiększenie obszarów zabudowanych powodować może zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych oraz zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów. Wielkość tego zjawiska uzależniona jest oczywiście od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej.

Ograniczenie zagrożenia dla jakości wód podziemnych spowodowane jest natomiast uporządkowaną gospodarką ściekową. Teren objęty projektem planu znajduje się w bezpośrednim zasięgu sieci kanalizacyjnej.

Z uwagi na występowanie na przedmiotowym terenie wód powierzchniowych – cieków wodnych, konieczne było uwzględnienie jej obecności w opracowywanym projekcie planu miejscowego. Było to szczególnie istotne z uwagi na skalę negatywnych konsekwencji, jakie mogą pojawić się w przypadku niewłaściwego sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, wprowadzania zbyt intensywnej zabudowy czy też

<sup>17</sup> Dz.U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.

<sup>18</sup> Dz. U. z 2015 r., poz. 1422

braku realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Należy zauważyć, że zasilanie wód powierzchniowych związane jest jednocześnie z poziomem zalegania oraz zasobnością poziomów wód podziemnych, tak więc wprowadzenie odpowiednich rozwiązań konieczne było również z uwagi na ochronę lokalnych zasobów wód podziemnych. W projekcie planu zawarto zapisy nakazujące zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego. Aby ograniczyć intensywną zabudowę, wprowadzono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki, przy jednocześnie niskim procencie powierzchni zabudowy działki lub terenu (p. strona 34).

Reasumując, ustalenia projektu mpzp przewidują możliwość wprowadzenia nowych inwestycji, których realizacja przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne, jednakże skala przewidzianych zmian oraz docelowa realizacja zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów oraz zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, pozwoli na zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu.

### **6.3. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ I KRAJOBRAZ**

Na terenie objętym projektem planu znajduje się zarówno roślinność niska jak i zadrzewienia. Zieleń znajdująca się w liniach zabudowy domniemać należy, zostanie częściowo zlikwidowana. Ustalenia projektu planu wpłyną na zmniejszenie bioróżnorodności na obszarze opracowania, ze względu na wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednakże, obecnie występująca w terenie roślinność nie posiada szczególnych walorów zarówno w zakresie estetycznym jak i przyrodniczym. Domniemać należy, że nowa roślinność, która zostanie wprowadzona pomiędzy tereny wskazane do zabudowy charakteryzować się będzie większą odpornością na warunki klimatyczne, antropogeniczne oraz będzie bardziej różnorodna. Zmiana sposobu zagospodarowania terenów wiąże się również ze zmianą charakteru występującej nie tylko flory ale też i fauny, której skutkiem jest zanikanie pewnych gatunków o specyficznych wymaganiach siedliskowych i ekspansja gatunków (zarówno w przypadku roślin jak i zwierząt) przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie siedzib ludzkich. Pojawienie się nowych gatunków roślin nie będzie miało wpływu na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej. Projekt planu zakłada wprowadzenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów. Nie ulegnie jednak całkowitej likwidacji najważniejszy element istniejącego drzewostanu tj. zwarte nasadzenia brzoź, klonów i topoli.

Realizacja zapisów projektu mpzp zakłada ograniczenie intensywności zabudowy:

- na terenie MN/U do nie mniejszej niż 0,01 i nie większej niż 0,5,
- na terenie MW do nie mniejszej niż 0,01 i nie większej niż 2,4,
- na terenie 1U, 2U, 3U i P/U do nie mniejszej niż 0,01 i nie większej niż 1,8,
- na terenie P/U do nie mniejszej niż 0,01 i nie większej niż 0,5,
- na terenie G do nie mniejszej niż 0,04 i nie większej niż 0,4,
- na terenie US do nie mniejszej niż 0,01 i nie większej niż 2,2.

Jednakże nowa zabudowa nie będzie stanowić elementu obcego i wyróżniającego się w krajobrazie, co można by było uznać za szczególnie niekorzystne dla fizjonomii krajobrazu, gdyż sąsiadować będzie z istniejącą już zabudową i odpowiadać będzie parametrom i funkcjom istniejącej zabudowy. W projekcie planu ustalono, że zagospodarowanie terenu powinno być związane z ograniczeniem do niezbędnych potrzeb, występowania powierzchni uszczelnionej.

W zakresie zasad ładu przestrzennego oraz kształtowania wysokich walorów krajobrazowych omawianego terenu projekt mpzp zakłada zakaz lokalizacji:

- nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,

- urządzeń reklamowych,
- ogrodzeń pełnych,
- ogrodzeń betonowych.

Ponadto dopuszczono lokalizację:

- sieci infrastruktury technicznej, z wyłączeniem nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
- szyldów,
- tablic informacyjnych, o powierzchni nie większej niż 3 m<sup>2</sup>,
- ogrodzeń ażurowych, z zakazem ogrodzeń betonowych,
- niekubaturowych obiektów sportowych,
- obiektów małej architektury,
- zbiorników retencyjnych,
- murów oporowych,
- tymczasowych obiektów budowlanych związanych z lokalizacją niekubaturowych obiektów sportowych,
- pomostów, kładek, obiektów inżynierskich,
- ścieżek pieszych i rowerowych.

#### **6.4. ODDZIAŁYWANIE NA SZATĘ ROŚLINNĄ**

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie na trwałe zniszczenie szaty roślinnej. Likwidacja szaty roślinnej będzie mieć miejsce w liniach zabudowy wyznaczonych na rysunku projektu planu. Natomiast na pozostałych terenach (z wyłączeniem również terenów dróg) należy się jednak spodziewać, że zniszczona zieleń przynajmniej częściowo zostanie zastąpiona. Ustala się nakaz utrzymania na działkach inwestycyjnych określonego odsetka powierzchni czynnych biologicznie. Projekt planu ustala również zagospodarowanie zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu. Dodatkowo nowa zabudowa nie ingeruje w cenne pod względem przyrodniczym formy ochrony przyrody, gdyż na terenie opracowania one nie występują.

Przy odpowiednim zagospodarowaniu zieleni świat roślin może zyskać na bogactwie gatunków.

#### **6.5. ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA**

Lokalizacja nowej zabudowy wpłynie na pogorszenie warunków dla bytujących lub przemieszczających się po tych terenach zwierząt. Flora przedmiotowych terenów będzie powstawała w celu spełnienia swojej użytkowej funkcji, służącej przede wszystkim potrzebom ludzi, a nie bytującym obecnie na tym terenie zwierzętom.

Zagrożeniem dla zwierząt, jakie może się zwiększyć, jest towarzysząca nowym inwestycjom dodatkowa ilość samochodów, poruszających się również w ramach terenów objętych opracowaniem (projekt planu zakłada jednak lokalizację wyłącznie jednej nowej drogi, ruch odbywać się będzie głównie poprzez drogi znajdujące się w sąsiedztwie opracowania). Dodatkowa zabudowa i idąca za tym dodatkowa ilość pojazdów, zwiększy prawdopodobieństwo eliminacji lub ograniczy liczebność i skład pewnych gatunków fauny tego terenu.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie bezpośrednio na zmianę dróg wędrówek zwierzyny łownej, gdyż nie wchodzi w skład korzyści ekologicznych. Oddziaływanie na świat zwierzęcy powstającej zabudowy może doprowadzić do pewnych konfliktów, jednakże zjawisko to nie będzie znaczące, gdyż teren ten nie charakteryzuje się występowaniem znaczących gatunków zwierząt (wpływ na to ma przede wszystkim bliskie sąsiedztwo intensywnej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i terenu drogi wojewódzkiej nr 196).



#### **6.6. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE**

Przez dobro materialne ogólnie należy rozumieć to wszystko, co dana jednostka ludzka może zgromadzić wokół siebie, tworząc własne środowisko materialne.

Na skutek realizacji ustaleń projektu planu należy spodziewać się znacznego zwiększenia ilości dóbr materialnych. Nowe zainwestowanie spowoduje napływ ludności, a co za tym idzie zwiększenia się ilości dóbr materialnych w granicach opracowania, tj. nowa zabudowa, elementy zagospodarowania działek budowlanych, nowe elementy infrastruktury technicznej. Zakłada się, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi, wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, a jego realizacja będzie w pozytywny sposób oddziaływać na otoczenie omawianego obszaru.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania projektu planu na dobra materialne, w granicach analizowanego obszaru ani też w jego sąsiedztwie. Wyłącznie na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych wystąpić mogą krótkoterminowe i lokalne oddziaływania na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących dróg na skutek intensywnego ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Nie przewiduje się jednak, że będzie to oddziaływanie znaczące, ponieważ prace inwestycyjne w poszczególnych fragmentach omawianego obszaru będą najprawdopodobniej prowadzone w różnych okresach czasu.

#### **6.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE**

W granicach projektu planu nie stwierdzono występowanie zasobów naturalnych.

#### **6.8. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI**

Projekt planu wyznacza tereny przeznaczone pod tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej oraz pod obiekty produkcyjne, bazy, składy i magazyny lub zabudowy usługowej, tereny zieleni nieurządzonej, pól, łąk, zadrzewień i wód powierzchniowych, teren usług sportu i rekreacji, tereny dróg publicznych i teren infrastruktury technicznej gazowniczej.

Na skutek prowadzonych prac budowlanych należy spodziewać się – okresowo – zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny, a także zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze źródeł komunikacyjnych. Prawdopodobnie będzie to powodowało dyskomfort dla przebywających na działkach sąsiednich ludzi. Należy jednak przypuszczać, że prace prowadzone będą w ciągu dnia i nie będą stanowiły negatywnego wpływu w godzinach nocnych. Poza tym będzie to oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe, które powinno ustać po zakończeniu prac budowlanych. Zasięg oddziaływania nie powinien stanowić zbyt dużego dyskomfortu dla otoczenia. Dodatkowo, zwrócić należy uwagę na fakt, iż obecnie teren zamieszkuje niewielka ilość osób.

Ponadto, ustalenia projektu planu zapoczątkują proces przemian przestrzennych i społecznych przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ład przestrzennego oraz odbudowy więzi społecznych. Efekty te można utożsamiać z pozytywnym wpływem na warunki życia i zdrowia ludzi.

Rozpatrując zagadnienie w szerokim kontekście obszarowym, realizacja projektu planu wiązać się będzie z korzystnym oddziaływaniem na człowieka.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż projekt planu zakłada zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

## **6.9. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT**

Jak już wspomniano w rozdziale 2 niniejszej *Prognozy* na charakter klimatu lokalnego wpływa między innymi rzeźba terenu, sposób jego użytkowania, obecność wód, charakter szaty roślinnej.

Obszar opracowania charakteryzuje się z jednej strony wyrównanymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością i korzystną wymianą powietrza. Z drugiej strony sąsiedztwo wód sprzyja gromadzeniu i przemieszczaniu się mas chłodnego powietrza, cechuje się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

W pewnym stopniu do wyeliminowania ryzyka wprowadzenia na obszar projektu mpzp obiektów i instalacji generujących znaczne ilości zanieczyszczeń, których obecność może wpływać na lokalne warunki mikroklimatyczne, przyczyni się realizacja zapisu wprowadzającego zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt planu zmieni sposób przeznaczenia i zagospodarowania terenów. Jednakże, obszar ten stanowi niewielki udział powierzchni terenu w stosunku do powierzchni całej gminy a to dowodzi, że nie wystąpi negatywne oddziaływanie na klimat lokalny obszaru opracowania ani jego sąsiedztwa. Należy się spodziewać, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanych inwestycji będzie znikoma, a to nie spowoduje zmian klimatu.

## **6.10. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE**

Ze względu na charakter zmian dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów objętych ustaleniami projektu planu, nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na skutek realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu. Nowe, źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powstaną w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Lokalizacja nowej zabudowy wiązać się będzie z powstaniem źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących instalacje grzewcze, z których emitowane są zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw (SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, CO, CO<sub>2</sub>, pyły). W projekcie planu zamieszczono zapis, że dopuszcza się stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii z zastrzeżeniem, iż nie będą to piece i trzony kuchenne na paliwo stałe. Ponadto, przypuszczać należy, że nowa zabudowa przede wszystkim podłączona zostanie do pobliskiej Elektrociepłowni Karolin, dzięki czemu ilość emitorów zanieczyszczeń zostanie znacznie zmniejszona.

Wzrost emisji zanieczyszczeń pośrednio związany będzie także ze wzrostem natężenia ruchu kołowego w sąsiedztwie zabudowy, wynikającym z konieczności zapewnienia dojazdu do poszczególnych budynków oraz obsługą obiektów.

Założenia projektu planu przewidują konieczności wyznaczenia nowych szlaków komunikacyjnych, stanowiących liniowe źródła zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego. W ramach projektu planu wyznaczono nowy teren drogi publicznej klasy dojazdowej 2KD-D, fragment publicznej klasy dojazdowej 1KD-D, fragment drogi głównej ruchu przyspieszonego KD-GP. Większość terenów obsługiwana będzie jednak poprzez istniejący układ komunikacyjny zlokalizowany bezpośrednio przy terenie analizowanym. Realizacja nowej zabudowy wpłynie natomiast na zwiększenie natężenia ruchu także w obrębie istniejących dróg. Przewidywany wzrost natężenia ruchu związany będzie z obsługą istniejącej i projektowanej zabudowy. Jednakże zagrożenie pojawieniem się

przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń nie jest możliwe, gdyż obszar opracowania nie jest znaczny a określone parametry zabudowy w zakresie powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej wpłyną na ograniczenie tego zjawiska. Na sytuację tą wpływać będzie również zwiększanie udziału pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO<sup>19</sup> oraz stopniowe wycofywanie z użytku pojazdów nie spełniających tych norm.

Niewielki wzrost emisji o charakterze lokalnym i czasowym nastąpi najprawdopodobniej także na etapie prowadzenia prac budowlanych, związanych z realizacją inwestycji, których lokalizacja została ustalona zgodnie z ustaleniami projektu planu. Źródłami emisji zanieczyszczeń będą w tym przypadku silniki maszyn budowlanych uczestniczących w pracach ziemnych oraz same prace ziemne, których przeprowadzanie generuje powstawanie zanieczyszczeń pyłowych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie ograniczona powierzchniowo. Zanieczyszczenia pyłowe, powstające podczas prowadzenia prac budowlanych, nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będą czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała znaczącego wpływu na długofalowe kształtowanie jakości powietrza na analizowanym obszarze.

Ponadto w sposób pośredni, na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu mpzp obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie realizacja zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Przypuszczalnie w sezonie letnim ruch samochodów zostanie ograniczony a emisja pyłów w związku z brakiem potrzeby ogrzewania budynków będzie zerowa.

#### **6.11. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY**

Planowane w projekcie planu zagospodarowanie i użytkowanie terenu spowoduje oddziaływanie na klimat akustyczny w obszarze opracowania. Dlatego też ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:

- na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
- na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Dzięki powyższym rozwiązaniom, projekt planu chronić będzie klimat akustyczny przedmiotowego obszaru.

Jednakże, w przypadku możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska, poza zakresem projektu planu, skutecznymi środkami zmniejszającymi poziom hałasu mogą być stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej poprzez odpowiedni rozkład pomieszczeń, stosowanie przegród zewnętrznych w budynkach – w tym głównie okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że lokalizację zabudowy wymagającej zapewnienia komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń (zamkniętych) – na terenach charakteryzujących się ponadnormatywnymi lub wysokimi poziomami hałasu w środowisku (nie tylko spełniającymi wymagane standardy akustyczne w środowisku) dopuszczają przepisy rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie 84, które mówią m.in. (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi

<sup>19</sup> norma emisji EURO I (91/441/EC), EURO II (94/12/EC, 96/69/EC), EURO III i EURO IV (wprowadzona Dyrektywą 98/69/EC) oraz EURO V (2007/715/EC), EURO VI (2007/715/EC)

uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych określonej w Polskiej Normie dotyczącej wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach.”. Mimo to, umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia dopuszczającego stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej jest właściwe – ze względu na zwrócenie uwagi na problem zagrożenia hałasem w budynkach (w pomieszczeniach zamkniętych). Również na etapie realizacyjnym należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą silniki pracujących maszyn. Będzie to jednak oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe, które ustąpi po zakończeniu prac budowlanych.

#### **6.12. ODDZIAŁYWANIE NA DZIEDZICTWO KULTUROWE**

Na skutek realizacji ustaleń projektu planu nie należy spodziewać się negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe w granicach analizowanego obszaru.

Przy realizacji inwestycji ustalono obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowywaniem i zagospodarowaniem terenu oraz uzyskanie pozwolenia konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ponadto na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków.

#### **6.13. ODDZIAŁYWANIE NA FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000**

Na obszarze projektu planu nie występują cenne zasoby przyrodnicze objęte prawną ochroną, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Analizując zatem wpływ ustaleń projektu mpzp na obszary objęte formą ochrony przyrody należy stwierdzić, iż nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmioty ochrony tego obszaru (ze względu na ich brak).

Projekt planu optymalnie określa funkcje terenów w kontekście zastanego sąsiedztwa. Realizacja nowej zabudowy z pewnością związana będzie z wystąpieniem negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, wynikających między innymi z trwałego uszczelnienia części powierzchni, usunięcia dotychczasowej pokrywy roślinnej na terenach przeznaczonych bezpośrednio pod inwestycje, czy też zmian ukształtowania powierzchni i właściwości podłoża. Przewiduje się natomiast, że z uwagi na skalę oraz charakter oddziaływania te nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na środowisko, a tym bardziej nie będą stanowić przyczyny występowania negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszarów podlegających ochronie.

Niemniej, projekt planu zakłada korzystne rozwiązanie dla form ochrony przyrody (ustalono zagospodarowanie zieleni wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów). Pomimo pojawienia się projektowanej zabudowy, tereny te charakteryzować się będą dużym udziałem zieleni. Z uwagi na zasadność maksymalnego ograniczenia zmian w lokalnych warunkach wodnych ustalono zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego. Szczególnie istotne było także wprowadzenie zapisów sprzyjających ograniczeniu skali zjawiska odpływu i zmniejszenia stopnia infiltracji wód opadowych i roztopowych, umożliwiających maksymalne zatrzymanie wód na terenach. Drastyczne zmniejszenie ilości wód opadowych i roztopowych zatrzymywanych na projektowanych terenach zabudowy doprowadzić mogłoby w konsekwencji do zanikania siedlisk zlokalizowanych poza granicami obszaru opracowania.

Należy również zauważyć, iż ustalenia projektu planu umożliwiają podjęcie w przyszłości działań mających na celu kompensację przyrodniczą strat poniesionych

w wyniku lokalizacji nowej zabudowy. Wśród tego rodzaju ustaleń wymienić można zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów. Umożliwi to podbudowanie i wzbogacenie lokalnej szaty roślinnej. Działania te, poza wytworzeniem korzystnych z punktu widzenia utrzymania różnorodnych siedlisk warunków, sprzyjać mogą zwiększeniu lokalnej różnorodności biologicznej i poszerzeniu zasięgu siedlisk o najwyższej wartości przyrodniczej.

Reasumując, ze względu na charakter przyjętych w projekcie planu rozwiązań urbanistycznych a także szereg ustaleń, których realizacja będzie miała na celu ograniczenie skali ingerencji w elementy środowiska oraz zanieczyszczenia jego poszczególnych komponentów, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 i obszary, na których występują pozostałe formy ochrony przyrody. Inwestycje związane z ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będą generować czynników wpływających negatywnie.

#### **6.14. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE**

W rozumieniu Konwencji z Espoo podpisaną w Finlandii z 25 lutego 1991 r. w załączniku nr 1 do Konwencji o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w kontekście Transgranicznym sprecyzowano rodzaje działalności mogące powodować oddziaływanie transgraniczne. Należą do nich m.in.:

- rafinerie ropy naftowej,
- elektrownie konwencjonalne i jądrowe,
- kombinaty chemiczne,
- autostrady, drogi szybkiego ruchu, magistrale kolejowe i lotniska,
- instalacje do usuwania odpadów przez spalanie, obróbkę chemiczną lub składowanie toksycznych i niebezpiecznych odpadów,
- duże bazy zbiorników, itp.

Lokalna skala oddziaływań, brak oddziaływań znacząco negatywnych oraz znaczne oddalenie terenu od granic kraju powodują, że nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania skutków realizacji planu na środowisko.

### **7. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO**

#### **7.1. Z ZAKRESU OCHRONY POWIERZCHNI ZIEMI**

W zakresie ochrony powierzchni ziemi podstawowe problemy wiążą się z rosnącym udziałem powierzchni uszczelnionej w wyniku inwestycji budowlanych oraz gromadzeniem stałych odpadów (komunalnych) bez właściwego zabezpieczenia.

Celem ograniczenia zagrożeń dla powierzchni ziemi projekt planu wprowadza następujące ustalenia:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż:
  - 25% na terenie G,
  - 25% na terenie MN/U,
  - 40% na terenie MW, 1U, 2U, 3U i US,
  - 60% na terenie P/U;
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż:
  - 90% na terenie 1ZO i 2ZO (w tych przypadkach odniesiono do terenów a nie działek),
  - 30% na terenie MN/U,

- 20% na terenie MW, 1U, 2U, 3U, US i G,
- 15% na terenie P/U;
- wysokość zabudowy:
  - na terenie MN/U nie większą niż 9 m dla budynków mieszkalnych oraz 5m dla budynków pomocniczych,
  - na terenie MW nie większą niż 16 m dla budynków mieszkalnych, a w strefie lokalizacji dominanty przestrzennej wskazanej na rysunku planu, nie większą niż 22,5 m,
  - na terenie 1U, 2U, 3U i US nie większą niż 12 m dla budynków, lecz nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne,
  - na terenie P/U nie większą niż 16 m, lecz nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne;
- intensywność zabudowy:
  - na terenie MN/U nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 0,5,
  - na terenie MW nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 1,6,
  - na terenie U nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 1,8,
  - na terenie P/U nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 1,8,
  - na terenie G nie mniejszą niż 0,04 i nie większą niż 0,5,
  - na terenie US nie mniejszą niż 0,01 i nie większą niż 2,0;
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyjątkiem działek pod obiekty infrastruktury technicznej:
  - na terenie MN/U nie mniejszą niż 1000 m<sup>2</sup>,
  - na terenie MW nie mniejszą niż 2000 m<sup>2</sup>,
  - na terenie US nie mniejszą niż 2000 m<sup>2</sup>,
  - oraz dojeżdż i dojazdów, na terenie U nie mniejszą niż 3 000 m<sup>2</sup>,
  - oraz dojeżdż i dojazdów, na terenie P/U nie mniejszą niż 1500 m<sup>2</sup>;
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej,
- zakaz lokalizacji budynków na terenach dróg publicznych oraz 1ZO i 2ZO.

## **7.2. Z ZAKRESU OCHRONY ZASOBÓW WÓD**

Celem eliminacji zagrożeń dla wód powierzchniowych, projekt planu wprowadza następujące ustalenia:

- w zakresie wód opadowych i roztopowych:
  - na terenach MN/U, MW, 1U, 2U, 3U, US, P/U odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej,
  - na terenach 1ZO, 2ZO, G, KD-Dxr zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach KD-GP, 1KD-D, 2KD-D odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie;
- zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego.

## **7.3. Z ZAKRESU OCHRONY SZATY ROŚLINNEJ, BIORÓŻNORODNOŚCI I KRAJOBRAZU**

W celu ograniczenia zagrożeń szaty roślinnej, bioróżnorodności i krajobrazu, projekt planu ustala:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działek nie mniejszy niż:
  - 90% na terenie 1ZO i 2ZO (w tych przypadkach odniesiono do terenów a nie działek),
  - 30% na terenie MN/U,

- 20% na terenie MW, 1U, 2U, 3U i G,
- 15% na terenie P/U.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy zakazuje się lokalizacji budynków na terenach dróg publicznych oraz 1ZO i 2ZO.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- zakazuje się lokalizacji:
  - nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
  - urządzeń reklamowych,
  - ogrodzeń pełnych,
  - ogrodzeń betonowych;
- dopuszcza się lokalizację:
  - sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
  - sztyldów,
  - tablic informacyjnych, o powierzchni nie większej niż 3 m<sup>2</sup>,
  - ogrodzeń ażurowych, z zakazem lokalizacji ogrodzeń betonowych,
  - niekubaturowych obiektów sportowych,
  - obiektów małej architektury,
  - zbiorników retencyjnych,
  - murów oporowych,
  - tymczasowych obiektów budowlanych związanych z lokalizacją niekubaturowych obiektów sportowych,
  - pomostów, kładek, obiektów inżynierskich,
  - ścieżek pieszych i rowerowych.

#### **7.4. Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY**

Na obszarze objętym projektem planu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

#### **7.5. Z ZAKRESU OCHRONY JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO**

Spośród najważniejszych działań eliminujących negatywne oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego na terenach objętych nowym zainwestowaniem można wymienić dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii oraz zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

W dalszym rozwoju zagospodarowania terenów osadniczych istotną rolę powinny odegrać pro-środowiskowa infrastruktura techniczna o wysokim standardzie technologicznym.

Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego na terenie gminy ma emisja ze źródeł mobilnych tj. drogi wojewódzkiej nr 196 - ulica Gdyńska oraz drogi gminne tj. ulica Piaskowa oraz Topolowa, które sąsiadują z obszarem opracowania.

W sposób pośredni, na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu mpzp obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie realizacja zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

#### **7.6. Z ZAKRESU OCHRONY PRZED HAŁASEM**

Poprawie komfortu akustycznego sprzyjać będą następujące działania:

- szczegółowa inwentaryzacja miejsc o największym natężeniu ruchu drogowego,
- monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc,
- wprowadzanie zieleni,
- wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów.

W ramach przedmiotowego projektu planu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:

- na terenie MN/U, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
- na terenie MW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

#### **7.7. Z ZAKRESU OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO**

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wraz z aktami wykonawczymi określa przedmiot, formy i zasady ochrony zabytków i opieki nad nimi. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z aktami wykonawczymi określa procedurę sporządzania i zakres merytoryczny miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obie te ustawy wraz z aktami wykonawczymi dają narzędzie ochrony zabytków - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Ustawy te stanowią także podstawę uczestnictwa wojewódzkiego konserwatora zabytków w procedurze sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dotyczy nie tylko konkretnych obiektów zabytkowych, ale też wszelkich aspektów zagospodarowania przestrzennego ustalanego w planie dla całego analizowanego obszaru opracowania:

- przeznaczenia ustalonego i dopuszczonego oraz sposobu i terminów tymczasowego zagospodarowania,
- urządzania i użytkowania terenów,
- infrastruktury komunikacyjnej,
- zieleni,
- parametrów i wskaźników urbanistycznych.

Na skutek realizacji ustaleń projektu planu nie należy spodziewać się negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe w granicach analizowanego obszaru.

Przy realizacji inwestycji ustalono w projekcie planu obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowywaniem i zagospodarowaniem terenu oraz uzyskanie pozwolenia konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ponadto na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Ze względu na brak występowania obiektów zabytkowych, w projekcie mpzp nie zawarto zapisów dotyczących ochrony konserwatorskiej.



## **8. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA**

Do najważniejszych skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu planu należeć będzie uporządkowanie i określenie docelowej funkcji wszystkich terenów znajdujących się w granicach przedmiotowego obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem występujących tu terenów o znacznej wartości przyrodniczej (w tym także podlegających ochronie), a także historycznej i kulturowej.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu możliwe będzie wprowadzenie nowej zabudowy (w ramach uzupełnienia zainwestowania poszczególnych terenów oraz nawiązania do projektowanego sposobu zagospodarowania terenów sąsiadujących z obszarem planu), z zachowaniem parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, nawiązujących do zabudowy istniejącej, w tym również na terenach sąsiednich.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie zatem monitorowanie:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów,
- realizacji ustaleń w zakresie zachowania określonych parametrów zabudowy,
- zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu,
- sposobu postępowania z wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami oraz odpadami,
- przestrzegania zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe oraz zasady stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii,
- przestrzegania zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska<sup>20</sup> przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, Wójt Gminy Czerwonak, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych

<sup>20</sup> utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska

komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach<sup>21</sup>, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jedynie wskazują na możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów i nie są jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia projektu planu, opracowywanego dla danego obszaru. Z uwagi na powyższe, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania. Niemniej, wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń planu, najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku. Należy jednak zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, infrastrukturalnych itd.).

## 9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

W przypadku terenu objętego ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”, ilość rozwiązań alternatywnych, dotyczących przyszłego sposobu zagospodarowania tego terenu była niewielka. Przedmiotowy projekt dotyczy terenów, dla których nie zostały jeszcze określone szczegółowe funkcje, parametry i sposób zagospodarowania terenów. Jedyne proponowane na tym etapie rozwiązanie alternatywne mógłby stanowić wariant „0”, a więc nie podejmowanie żadnych działań planistycznych na przedmiotowym obszarze. Jednakże, takie rozwiązanie dawałoby możliwość zabudowania terenów o różnych funkcjach i parametrach zabudowy na zasadach tzw. dobrego sąsiedztwa a to w konsekwencji doprowadziłoby do zakłócenia ładu przestrzennego Koziegłów.

Ponadto, nie przewiduje się dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań, w tym minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, do przewidywanych w projekcie planu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, ponieważ zastosowane rozwiązania czynią zadość zasadom ochrony środowiska, są zgodne z przepisami prawa, a opis działań ograniczających występujące i potencjalne uciążliwości jest rozwinięciem zasad ochrony środowiska ustalonych w analizowanym dokumencie.

---

<sup>21</sup> w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 Nr 258, poz. 1550), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

## 10. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Konieczność jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, flory i fauny, powietrza oraz klimatu akustycznego.

W niniejszym opracowaniu wzięto również pod uwagę oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na ludzi, dobra materialne, a także dziedzictwo kulturowe.

Powyższa prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”. Sporządzenie planu zostało wywołane Uchwałą nr 145/XVII/2016 Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”. Powierzchnia obszaru objętego projektem planu wynosi około 31 ha. Projektem planu obejmuje się tereny położone w miejscowości Koziegłowy, w zachodniej jej części, na wschód od drogi wojewódzkiej nr 196. Jest to obszar pomiędzy ulicami: Gdyńską, Piaskową oraz Topolową. Przedmiot opracowania stanowią tereny przeznaczone pod zabudowę, w tym częściowo już zabudowane zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową oraz usługową. Na terenie występuje zwarty obszar porośnięty zielenią wysoką a także znajdują się łąki, nieużytki rolne oraz wody powierzchniowe: rowy melioracyjne i stawy. Teren w przeważającej części jest niezagospodarowany.

Plan będzie zatem narzędziem, które umożliwi wprowadzenie pożądanego zagospodarowania terenu, umożliwi lokalizację zabudowy z uwzględnieniem ładu przestrzennego, lokalizację zieleni i właściwą obsługą komunikacyjną. Przystąpienie do sporządzania planu umożliwi społeczeństwu wpływ na przyszłe zagospodarowanie terenu, poprzez możliwość udziału w procesie opracowania planu.

Obecnie na terenie gminy obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak zatwierdzone uchwałą Nr 173/XXVIII/2000 Rady Gminy Czerwonak z dnia 14 czerwca 2000 r. z późn. zm. Dla przedmiotowego terenu w Studium przyjęto kierunki zagospodarowania oznaczone symbolami:

- MU - tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej z działalnością usługową,
- MU/Z - tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej wraz z działalnością usługową / tereny zieleni,
- Z - tereny zieleni,
- GU - tereny działalności gospodarczo-usługowej,
- G - tereny działalności gospodarczej,
- U - tereny usług.

Ustalenia projektu planu wprowadzają przekształcenia struktury funkcjonalno-przestrzennej. W opracowaniu uwzględniono wnioski obywateli i instytucji składanych

w ramach przeprowadzonej procedury. Istotnym elementem sporządzenia planu jest sformułowanie zasad ochrony środowiska przyrodniczego, jego zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.

Obszar objęty projektem planu stanowi w większości przestrzeń niezabudowaną. Zabudowa istniejąca na obszarze opracowania zlokalizowana jest przy ul. Gdyńskiej i jest reprezentowana głównie przez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz usługową.

Obiekty w granicach planu nie podlegają ochronie konserwatorskiej.

Obsługę terenów znajdujących się w granicach przedmiotowego obszaru zapewniają głównie ulice położone poza granicami opracowania oraz wyznaczona w projekcie mpzp ulica klasy dojazdowej 2KD-D, (1KD-D wyznaczona we fragmencie).

Łączna powierzchnia terenu objętego projektem planu wynosi około 31 ha.

Projekt planu ustala przeznaczenie terenów pod:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej oznaczony na rysunku planu symbolem MN/U,
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oznaczony na rysunku planu symbolem MW,
- tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolami 1U, 2U, 3U,
- teren pod obiekty produkcyjne, bazy, składy i magazyny lub zabudowy usługowej oznaczony na rysunku planu symbolem P/U,
- tereny zieleni nieurządzonej, pól, łąk, zadrzewień i wód powierzchniowych oznaczone na rysunku planu symbolami 1ZO i 2ZO,
- teren usług sportu i rekreacji oznaczony symbolem US,
- tereny dróg publicznych oznaczone na rysunku planu symbolami KD-GP, 1KD-D, 2KD-D, KD-Dxr,
- teren infrastruktury technicznej gazowniczej oznaczony na rysunku planu symbolem G.

Prognoza składa się z dziesięciu części. W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. W drugiej części scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Omówiono również położenie omawianego obszaru w przestrzeni gminy oraz jego obecne zagospodarowanie. Określono stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód oraz klimatu akustycznego. W trzeciej części prognozy szczegółowo omówiono istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W czwartej części przedstawiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również powiązania ich z zapisami innych dokumentów – *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwonak* oraz *Programem Ochrony Środowiska gminy Czerwonak na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.* Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni w wyniku braku realizacji ustaleń projektu planu. W piątej części omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, natomiast w szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. W części siódmej wskazano rozwiązania mające na celu eliminowanie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektowanego planu. Część ósma dotyczy propozycji w zakresie przeprowadzania metod analizy skutków realizacji zapisów projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. W części dziewiątej przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w projektowanym dokumencie. Ostatnia - dziesiąta część - stanowi streszczenie oraz przedstawia wnioski

z przedmiotowego dokumentu jakim jest Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Koziegłowy – rejon ulicy Gdyńskiej i Piaskowej”.

W granicach obszaru objętego projektem planu zidentyfikowano problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Do istotnych z planistycznego punktu widzenia zagadnień zaliczono przede wszystkim potrzebę zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku ze względu na położenie terenu w sąsiedztwie znaczących ciągów komunikacyjnych oraz ustalonych w projekcie planu funkcji terenów.

Teren nie znajduje się w zasięgu obszaru zagrożonego procesami geodynamicznymi.

Ze względu na specyfikę obszaru opracowania, głównym założeniem analizowanego projektu mpzp było docelowe określenie funkcji terenów, określenie charakteru i intensywności możliwej do realizacji zabudowy.

Analizowany projekt mpzp przewiduje zmiany w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania większości terenów zlokalizowanych w jego granicach. Projekt planu umożliwia wprowadzenie nowych funkcji terenów, nowej zabudowy.

Plan zakłada rozbudowę sieci dróg. Poszerzony we fragmencie został teren KD-GP i 1KD-D oraz wyznaczono nowy teren na potrzeby obsługi nowo wyznaczonych terenów tj. teren 2KD-D. Zmiany w tym zakresie nie są uznawane za znaczące dla całego układu komunikacyjnego gminy Czerwonak. Ponadto rozbudowie podlegać będzie sieć infrastruktury technicznej.

Docelowa realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do czytelnego określenia funkcji zlokalizowanych na tym obszarze oraz podniesienia walorów estetyczny i rangi miejsca.

Realizacja ustaleń planu spowoduje również wystąpienie niekorzystnych wpływów na środowisko przyrodnicze. Przede wszystkim wzrosną: ilość powierzchni uszczelnionych oraz natężenie ruchu samochodowego w związku z możliwością wystąpienia większej ilości osób na terenie. Skala oraz zasięg tych zmian nie spowoduje natomiast znaczących zmian w środowisku.

Ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych oddziaływań o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja w sposób znaczący zminimalizuje ryzyko wystąpienia negatywnych skutków w środowisku. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- maksymalną powierzchnię zabudowy na terenach, na których umożliwiono realizację zabudowy,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działek budowlanych,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu melioracyjnego,
- sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii oraz zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Do projektu planu wprowadzono również zapisy umożliwiające zapewnienie właściwego klimatu akustycznego.

Wprowadzone do projektu mpzp ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody uznaje się za wystarczające. Przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zminimalizowanie skali negatywnych oddziaływań związanych z realizacją nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych oraz zapobiegnie możliwości wystąpienia znaczących zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska (na analizowanym obszarze). Warunkiem optymalnego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Podkreślić należy, że plan uniemożliwi zabudowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy w sposób niekontrolowany.

Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż pełna i docelowa ich realizacja nie spowoduje wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań zarówno na terenach objętych planem, jak i na terenach sąsiednich,.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

W niniejszej prognozie przedstawiono także propozycje dotyczące zakresu monitoringu realizacji ustaleń projektu mpzp, wskazując jednocześnie na trudności z określeniem częstotliwości jego przeprowadzania, wynikające z charakteru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.